

ISSN 1732 - 470X

Nieregularnik Polanicki

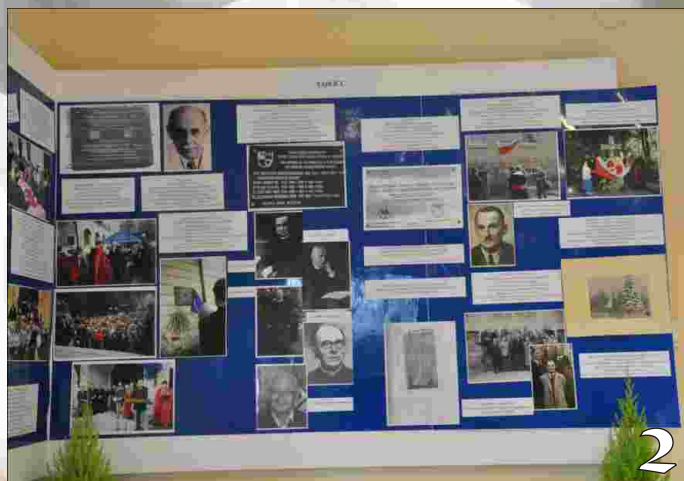
Nr 1 (25) 2014 Rok XIII

Egzemplarz bezpłatny

PISMO TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW POLANICY

MAŁE OJCZYZNY

"Ta ziemia - to miasto
- to Twój Dom
Szanuj go, chroń od zła
i chwał, gdzie tylko możesz."

w numerze

Z ŻYCIA MIASTA

- 4 - Altheide jest Neuheimem wschodu
- 6 - Magiczna Polanica - wędrówka sentymentalna
- 16 - Statuetki Polanickiego Niedźwiedzia 2013
- 17 - Nowi Honorowi i Zasłużeni dla miasta Polanica
- 19 - Tradycje Wielkanocne w Teatrze Zdrojowym im. M. Ćwiklińskiej
- 21 - Poświęcenie sztandaru Sybiraków
- 23 - Uroczyste otwarcie Miejskiej Biblioteki Publicznej
- 24 - Biblioteczne aktualności
- 25 - Co z tą Ukrainą?
- 26 - 40 lat kapłaństwa ks. prałata Antoniego Kopacza

POLANICZANIE

- 27 - Tomasz Tymerński

Z ŻYCIA TMP

- 31 - TMP w nowej siedzibie
- 32 - Walne Zebranie Sprawozdawcze TMP za rok 2013

SZKOŁY I PRZEDSZKOLA

- 35 - Zabawa i nauka w Przedszkolu Publicznym nr 1

ZIEMIA KŁODZKA - HISTORIE Z PRZESZŁOŚCI

- 37 - Od powietrza, głodu, ognia i wojny zachowaj nas Panie ...! Kolumna maryjna w Kłodzku.

SPACER Z PRZEWODNIKIEM

- 39 - Adrspaskie Skalne Miasto

IN MEMORIAM

- 40 - Stanisław Puls
- 40 - Waldemar Zamczewski

OD REDAKCJI

Mamy pełnię lata, pogoda zaprasza do spacerów, dalszych wycieczek w okolice Polanicy. Spacerując, możemy podziwiać nie tylko otaczającą nas przyrodę, ale wszystko to, co nas otacza, co przed laty zbudował człowiek i to, co obecnie powstaje dosłownie na naszych oczach.

Zachęcam do przeczytania obecnego numeru, znajdziecie w nim Państwo ciekawe informacje, dotąd nieznanne lub mało znane, ciekawe zdjęcia, które dla młodszego pokolenia czytelników będą prawie „prehistoryczne”. Na pewno dla wszystkich będą inspiracją do poszukiwań, np. w szufladach dziadków czy stryjków, zdjęć, zapisów. Taką mam nadzieję. Myślę, że gdy „coś” znajdziecie, nie omieszkacie podzielić się znaleziskiem z Redakcją zapraszam!

Grażyna Redmerska
redaktor naczelna

WYDAWCA - Towarzystwo Miłośników Polanicy, **ADRES REDAKCJI**: Zdrojowa 13, 57-320 Polanica-Zdrój, **ADRES DO KORESPONDENCJI**: Grażyna Redmerska, Nieregularnik Polanicki, 57-320 Polanica-Zdrój, skr. poczt. 45, **KONTAKT**: (red. naczelna) tel. 748681703, kom. 793661668, **e-mail**: nieregularnik.tmp@wp.pl, **Wersja internetowa czasopisma**: www.nieregularnikpolanicki.ziemiaklodzka.pl, **REDAKCJA**: Grażyna Redmerska (redaktor naczelna), Agata Winnicka (korekta), Edward Wojciechowski (korekta), Krzysztof Kreiser (fotograf), Edward Futoma (fotograf), **RADA PROGRAMOWA**: Klaudia Fraus, Krystyna Jazienicka-Wytyczak (przewodnicząca), Adam Mazurek, Grażyna Redmerska, **Skład i łamanie**: Reklama "Rewaloryzacja" Sp. z o.o., ul. Czeska 26-28, 57-300 Kłodzko, **DRUK**: Drukarnia KONTUR ul. M. Reja 5, 29-100 Włoszczowa, tel. 413945320, 413945321, fax 413944675, e-mail: drukarnia@drukuj.net, **ISSN 1732-470X**
Nakład 400 egz.

Pismo powstaje dzięki społecznej pracy członków Towarzystwa Miłośników Polanicy i wszystkich autorów tekstów. Przedruk lub inny sposób wykorzystania za wiedzą i zgodą redakcji. Redakcja zastrzega sobie prawo wprowadzania skrótów oraz zmian tytułów w tekstach autorskich. Za wartość merytoryczną tekstów odpowiadają autorzy. Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Na okładce: Widok na kościół od strony rzeki

ALTHEIDE JEST NAUHEIMEM WSCHODU ...

czyli co cyfryzacja ma wspólnego z kurortem z początku wieku.

Cyfryzacja słowo, które towarzyszy nam od dłuższego czasu. Cyfrowe obecnie jest już prawie wszystko aparaty, zegarki, lodówki, no i oczywiście cyfrowa jest telewizja. Rośnie również ilość bibliotek oferujących dostęp do swoich zbiorów przez Internet. Obecnie, stowarzyszone w Federacji Bibliotek Cyfrowych, udostępniają ponad 1.700.000 pozycji głównie starodruków i materiałów, do których wygasły prawa autorskie. I to właśnie tam udało się znaleźć bardzo ciekawy fragment historii naszego miasta, polskojęzyczne reklamy prasowe Altheide.

Jak dotąd najstarszą pozycją, do jakiej udało się dotrzeć jest 106 numer *Głosu Warszawskiego* z 18 kwietnia 1909 (fot. 1).

Cały znakomity świat Rosyi

Bad Altheide leży w hrabstwie Glatz, między lasami pokrytymi górami. Altheide jest Nauheimem wschodu, posiada dwa silne źródła, z olbrzymią zawartością kwasu węglowego. Posiada nowowbudowany wspaniały kurhaus, z 130 pokojami, 40 willi i doskonale urządzone sanatorium. Przyjemny, tani pobyt. Od Wrocławia 2 godziny drogi. Prospekty gratis wysyła zarząd.

odwiedza Bad Altheide i Schl.

Już na początku XX w. władze kurortu doceniały potencjał rosyjskojęzycznych kuracjuszy zamieszczona w numerze reklama skierowana na jest właśnie do Rosjan. Dodatkowo w treści pojawiają dwie istotne informacje pokazujące rozwój i znaczenie uzdrowiska na początku

ubiegłego wieku: porównanie do Bad Nauheim istotnego w tamtym czasie niemieckiego uzdrowiska oraz informacja o posiadaniu 130 - pokojowego Domu Zdrojowego i 40 willi (należy pamiętać, że odwiertów Wielkiej Pieniawy i ródła Józefa dokonano zaledwie 5 lat wcześniej). Generalnie Altheide reklamowało się jako miejscowość kąpielowa przy „chorobach na serce i zaziębienia arteryi” (fot. 2) *Gazeta Toruńska*, nr 133, 14.06.1014

Lokowanie produktu, czyli reklama-niereklama

Obok tradycyjnych modułów reklamowych kupowanych przez Zarząd Uzdrowski, na stronach redakcyjnych „przemycane” były również teksty promocyjne czyli bardzo popularne obecnie narzędzie marketingowe, tzw. tekst sponsorowany. Najwcześniejszy materiał tego rodzaju udało się odnaleźć w *Gazecie Toruńskiej* z lipca 1914 r. Z tej krótkiej notatki czytelnik dziennika dowiaduje się m.in. że „Pomimo, że nasza miejscowość kąpielowa jest silnie obsadzona, stoi jeszcze dostateczna ilość mieszkań na czas pełnego sezonu do dyspozycji i to wskutek bardzo licznych świeżo wybudowanych wili.” Natomiast *Głos Poranny Dziennik społeczny i polityczny* w wydaniu z dn. 25 sierpnia 1930 r. donosi, że

Przy

chorobach na serce i zaziębieniu arteryi

uzyskuje się dobry skutek wyleczenia przez kuraczące

miejscowości kąpielowej Altheide

dla cierpiących na serce.

Prospekty wysyła bezpłatnie Administracja kąpielowa w Altheide na Śląsku.

„W pełnym zdrowiu przeżyć zimę można jedynie wtedy, gdy się latem miało właściwy odpoczynek w odpowiedniej miejscowości kuracyjnej.” (fot. 3). Z kolei „Polonia” w maju 1930 r. drukuje informację, że „W górach na Śląsku niemieckim... leży malowniczo położone uzdrowisko Altheide, któremu przepowiadają

Bad Altheide

W pełnym zdrowiu przeżyć zimę można jedynie wtedy, gdy się latem miało właściwy odpoczynek w odpowiedniej miejscowości kuracyjnej. Ponieważ w bieżącym roku lato nad morzem i w górach było bardzo dżdżyste, należałoby spędzić jesień w kąpielisku Altheide, aby wzmocnić i uodpornić serce i nerwy. Bad Altheide jest znany i słynny, jako kąpielisko sercowe, ale również jako miejsce wypoczynkowe posiada wyjątkowe walory.

7491

WYDANIE AB CENA POJED. EGZ. 20 GR.

Polonia

ZAKŁOŻYCIELI NACZELNY REDAKTOR: WOKIĘCI KORFANTY

REDAKCJA: KATOWICE, SOBIESKIEGO 11, TEL.: POLONIA-CENTRALA: WARSZAWA, MARIJASKA 97, TEL. 71-21; POZNAŃ, PLAC WOLNOŚCI 9, TEL. 5873

WYDZIAŁ: TRAKT. I LAIKIE ZAKŁADNIE WYD. POLONIA - KATOWICACH - WYD. WYD. CZ. JĘZYKOWY - KIMIELEWIKI - RED. OSR. MIKOŁAJ WESOŁOWSKI

ROK VII WRODA. DNIA 7. MAJA 1930R. N° 2005

Bad-Altheide

W górach na Śląsku niemieckim w hrabstwie Glatz leży malowniczo położone uzdrowisko Altheide, któremu przepowiadają wielką przyszłość z powodu kuracyjnych źródeł, nowoczesnych urządzeń kuracyjnych i wspaniałej okolicy. Świetnie prowadzone Sanatorium, Dom Kuracyjny odpowiadający wszystkim wymogom nowoczesnym, nowozałożone dietetyczne urządzenie kuracyjne i wiele przyjemnych na stokach gór położonych willi ofiarują możliwość pomieszczenia najwybredniejszym, jak również gościom mniej zamożnym. W tych dniach otwarte będą łazienki z 50-ciu kabinami dla kąpieli natryskowych, inhalatorium i olbrzymimi hałami dla wypoczynku. Koncerty już się rozpoczęły i w Domu Kuracyjnym, jak również w kawiarni teatralnej i w stylowym kasynie znajdują goście reuniony i towarzyswo, gdyby nie więcej nie mogli znaleźć obok naturalnego środka kuracyjnego kąpiele. Bliższe informacje i prospekty prosimy zażądać przez Zarząd Zakładu Zdrojowego, który z chęcią i bezpłatnie takowe prześle.

wielką przyszłość... Świetnie prowadzone Sanato-

rium... nowozałożone dietetyczne urządzenie kuracyjne... ofiarują możliwość pomieszczenia najwybredniejszym, jak również gościom mniej zamożnym..." (fot. 4).

Można mieć pewność, że ilość materiałów archiwalnych udostępnianych przez biblioteki cyfrowe (jest ich obecnie w Polsce ponad 100) będzie systematycznie rosła na tę chwilę na dygitalizację czeka ponad 41.000 pozycji. Jeśli tylko pojawi się interesująca rzecz dotycząca bliższej lub dalszej historii naszego miasta, z pewnością *Nieregularnik Polanicki* przekaże ją Państwu.

Na zakończenie, żeby nikt nie myślał, że w Altheide wyłącznie wracało się do zdrowia, a życie płynęło sielsko-anielsko przestroga dla wszystkich. Jak ostrzega *Pismo poświęcone ludowi ku cnocie, nauce, zbogaceniu o KATOLIK* w numerze z 21.07.1928 r. :-

„Ku przestrodze! W miejscowości Altheide zginął nader bolesną śmiercią pewien kupiec z Charlottenburga. Ów kupiec zjadł ćwierć funta wiśni, poczem wypił kufel piwa. Wkrótce zaczął się skarżyć na okropne bóle w brzuchu. Pomimo natychmiastowej pomocy lekarza zmarł wśród strasznych boleści”.

W cytatach zachowano pisownię oryginalną.

Robert Serafin

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim Darczyńcom, którzy wsparli nas rzeczowo, ofiarowując fanty, dzięki którym mogliśmy 28 września 2013 r. urządzić loterię fantową, Zarząd Towarzystwa Miłośników Polanicy składa serdeczne podziękowania.

Zarobiona kwota 2.500,- zł. została przeznaczona na poczet remontu drewnianego domku przy ul. Zdrojowej 13, który został przekazany TMP przez władze miasta w użytkowanie.

Nasi mecenasi to:

Krystyna Świłoń, Irena Woźna, Danuta Rewińska, Mira Kotecka, Grażyna Rak, Ania Janur, Ania Kowalska, Grażyna Nowacka, Danuta Huszcza, Sabina Frans, Marek Janiszewski, Zofia Janiszewska, Jolanta Różewicz, Lucyna Gola, Janina Cygan, Gosia Sekuła, Danuta Wanat Łaniewska, Renata Biela, Barbara Legowicz, Barbara Pietrzykowska, Sylwia Rezler, Asia Marciniszyn, Barbara Cul, Krystyna Gawron, Roman Kasowski, Jolanta Bachry, Tadeusz Biskupski, Zbigniew Bilan, Zofia Kuźnik, Danuta Szczepankiewicz, Halina Zenka, Robert Serafin, Grażyna Redmerska, Mateusz Jedlin, Edward Wojciechowski, Zbigniew Pihur, Grażyna Chimeluk, Jerzy Agopsowicz, Marek Legowicz, Kiosk Ruchu przy ul. Wojska Polskiego, Ryszard Janowicz, Sklep mięsny p. Dymek, Kawiarnia Zdrojowa p. Bazan, sklep jubilerski przy ul. Bystrzyckiej, Zegarmistrz przy ul. Zdrojowej, Sklep GS Sch. stoisko papiernicze i stoisko p. Kochanowskiego, sklep warzywniczy p. Romy, "Kwiaciarnia Kempa", Kawiarnia „Mała czarna”, Restauracja „Europa”, sklep z pamiątkami pod sanat. „Wielka Pieniawa”, sklep odzieżowy „U Reni”, sklep odzieżowy „Sylwia”, Restauracja „La Nonna”. Księgarnia „Kulturka”.

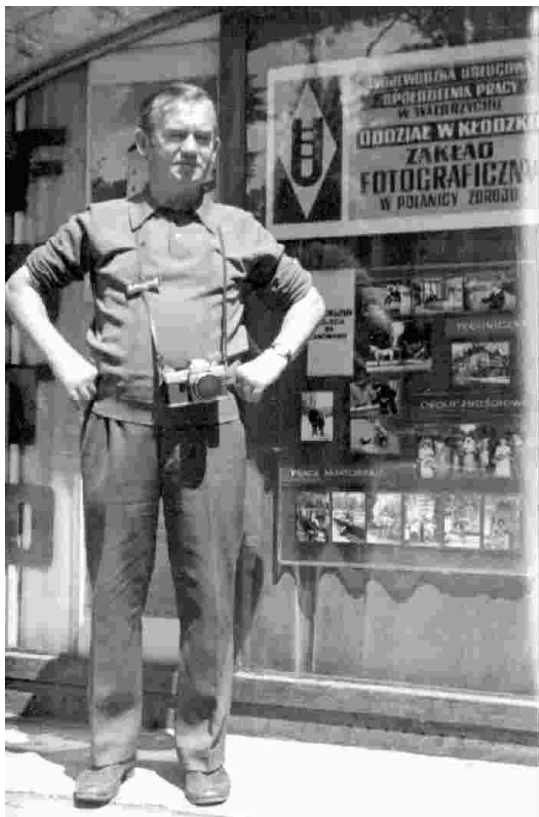
MAGICZNA POLANICA

WĘDRÓWKA SENTYMENTALNA

śladem fotografii Alojzego Milki

*Aby odkryć, jakie zmiany zaszły w tobie,
najlepiej wróć do miejsca, które jest takie jak kiedyś.*

Nelson Mandela

*Alojzy przed swoim zakładem
w Parku Zdrojowym (1983)*

Historię przybycia rodziny ojca do Polanicy opisałem w artykule **Alojzy Milka fotograf i świadek czasu** w numerze 2 (24) 2013 Nieregularnika.

Ojciec początkowo mieszkał na ul. Warszawskiej 16, a potem na Wojska Polskiego 1, w małej klatce pod

Ślub Alojzego i Janiny kościół Wniebowzięcia NMP (1955)

samym dachem. Mama natomiast trafiła tu jako młoda dziewczyna poszukująca szans na przyszłość z dala od rodzinnego Namysłowa; pochodzenie z rodziny policjanta nie było dobrym startem w tamtych czasach.

*Janina Milka Park Szachowy
w miejscu dzisiejszej fontanny
1954)*

*Janina z synem Dariuszem
w parku 1957*

Ciekawym zbiegiem okoliczności swą pierwszą pracę znalazła w kinie „Światowid”. Tam po latach, ojciec wspólnie z bratem Józefem, zorganizowali festiwal filmów amatorskich **Pol-8**.

W 1955 roku odbył się ślub Alojzego i Janiny w polanickim kościele, a w 1956 urodził się syn Dariusz. Wkrótce udało się zdobyć przydział na mieszkanie w ówczesnym Nowym Wielisławiu.

Mama rozpoczęła pracę w Gminnej Spółdzielni, przechodząc w jej służbach finansowych kolejne szczeble aż do zastępcy głównego księgowego. Tato wybrał chyba najtrudniejszą w tamtych czasach drogę własnej działalności gospodarczej jako fotograf. To się wówczas nazywało „prywaciarz”.

Wykonując usługi fotograficzne, jednocześnie dokumentował otaczający go świat i zachodzące w nim zmiany.

Gromadził te drobne okruszki niepozornych codziennych przeobrażeń, których, niczym zmian

Dariusz przy fontannie - 1958

Janina przed Gminną Spółdzielnią ul. Wojska Polskiego (1956)

twarzą własnego dziecka, nie dostrzegamy z dnia na dzień, aż odkrywamy, że stało się dorosłe. Co 2-3 lata przekazywał pięknie wykonaną Kronikę Wydarzeń władzom miasta i uzdrowiska, pozostawiając także sobie egzemplarz, który stale się powiększał.

Zgromadził mnóstwo doskonale opisanych negatywów i zdjęć tworzących pokazną kartotekę. Myślę, że było to nie tylko hobby i przywiązanie do miasta. To także świadomość upływającego czasu i niepowtarzalnych zmian, zachodzących w organizmie miejskim na podobieństwo zmian w życiu każdego z nas.

Większość tych materiałów już po jego śmierci mama wypożyczyła rozmaitym instytucjom miejskim na ich prośbę. Niestety, zaginęły w niejasnych okolicznościach. Żal, iż ludzie korzystający po latach z tych materiałów, nie wykazali się choć

częstką tej wrażliwości i poczucia więzi z Polanicą, które powodowały Alojzym, inspirując go do działania przez całe dorosłe życie.

Jan Paweł II powiedział: „*Naród, który traci pamięć, traci tożsamość*”.

Ojciec dokumentował 4 dziesięciolecia historii Polanicy-Zdroju, zatrzymując w kadrze obrazy składające się na zmiany jej oblicza. To świadectwo tego, co już bezpowrotnie minęło, tego, co uległo zmianom, a także tych elementów otoczenia, które wówczas powstawały, a dziś wydają się być oczywistymi fragmentami miasta. Fragmentami istniejącymi od zawsze.

Zamieszczone tutaj zdjęcia w nikłym stopniu przybliżą ten proces ewolucji i rozwoju naszego miasta. Pokażą też część świadectwa o ludziach i wydarzeniach tamtych czasów, bez których miasto byłoby jedynie zbiorem budowli.

Pochylając się z sentymentem nad tym, co czas pochłonął, spójrzmy na te zdjęcia jako dokumenty zmian i rozwoju miasta, jego nowego, coraz bardziej intrygującego, wizerunku.

Przymykając oko na te zmiany, które można było poprowadzić lepiej, skupmy się na pozytywnych cechach wizerunku Polanicy, na tym wszystkim, co nie tylko wśród mieszkańców, ale i przybywających tu gości wywołuje zachwyt, poczucie ciepła i atrakcyjności. Na tym wszystkim co pozwala zawrzeć nasze wspólne wrażenia w jednym określeniu **Magiczna Polanica**.

Alojzy podczas pracy (1960)

Pochłonięte przez czas

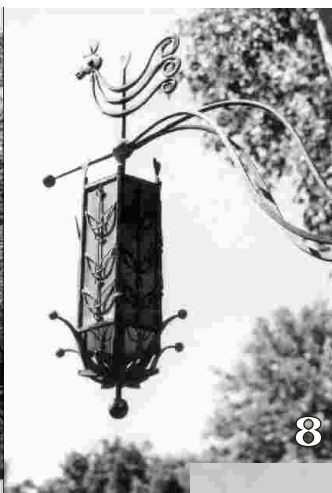
Czas ma władzę nad wszystkim. Te zdjęcia ukazują obrazy z przeszłości.

7

8

9

10

11

- 1 - Pomnik sprzed wojny (1953)
- 2 - Odślonięcie pomnika Mickiewicza i Puszkina w miejscu pomnika przedwojennego (1953)
- 3 - Pomnik Adama Mickiewicza. Twórca - prof. Władysław Tumkiewicz - przy pracy (1969)
- 4 - Przez dziesięciolecia jeden z symboli Polanicy źródło Józef i skała Charlotty (1963)
- 5 - Dom przy ul. Zdrojowej (1963)

- 6 - Oryginalne sgraffito przy źródle Wielkiej Pieniawy (1963)
- 7 - Przez lata atrakcja miasta Gniazdko (1963)
- 8 - Charakterystyczna lampa w parku nad wejściem do sklepu CePeLiA (1963)
- 9 - Miejsce wypoczynku basen miejski (1963)
- 10, 11 - Wyszadzenie starych części huty szkła podczas przebudowy (1966)

Tu zaszła zmiana

Miasta, jak ludzie, zmieniają się, dojrzewają i pokazują coraz to nowe oblicze. Oto parę takich zmian w momencie dziania się.

1

2

3

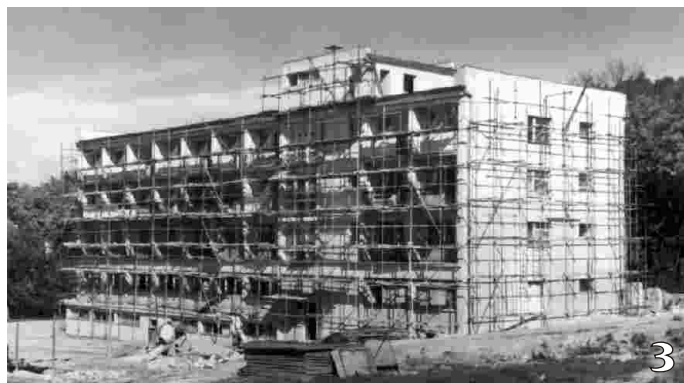
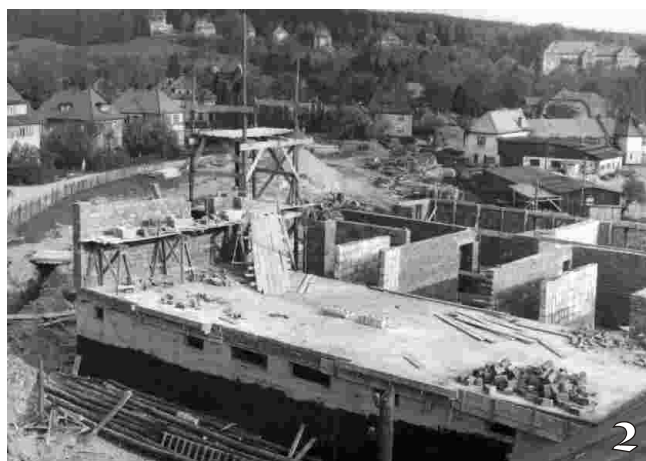

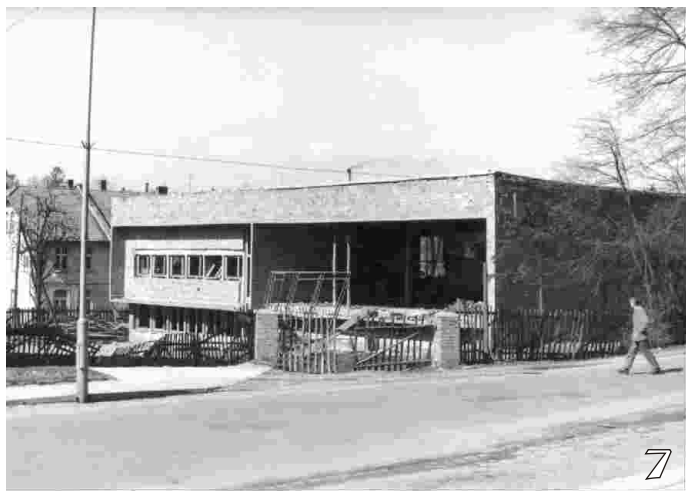

- 1 - Dawne wejście do parku (1960)
- 2, 3 - Przebudowa baru Maskota na mieszkania (1961-1963)
- 4 - Panorama z kościołem, widoczne zabudowania Domu Wycieczkowego PTTK (1963)
- 5 - Przebudowa Sanatorium I - dziś Wielka Pieniawa (1964)
- 6 - Sala ślubów Urzędu Stanu Cywilnego (1966)
- 7, 8 - Przebudowa restauracji Colombina (1966-1967)
- 9 - Przebudowa pijalni (1975)
- 10 - Budowa postoju taksówek na ul. Harcerskiej (1984)
- 11 - Wylewanie nawierzchni asfaltowej w parku - przed zakładem ojca (1967)

AB OVO

rzeczy wielkie, i małe mają swój początek. Kilka takich pierwszych chwil na zdjęciach.

- 1 - Teren na którym powstanie hotel Polanica i osiedle mieszkaniowe (1962)
 2 - Pierwszy blok w zbiegu ulic Fabrycznej i Łąkowej (1963)
 3 - Hotel Polanica bliski ukończenia (1966)
 4 - Budowa piekarni GS przy ul. K. Pułaskiego 16 (1963)
 5 - Budowa sali gimnastycznej przy SP1 dziś Gimnazjum (1966)

- 6 - Budowa nowej hali dla rozlewni wód (1967)
 7 - Budowa restauracji Globus dziś Biedronka (1972)
 8 - Początki budowy ul. Tranzytowej (1972)
 9 - Początek budowy Specjalistycznego Centrum Medycznego droga dojazdowa (1984)
 10 - Specjalistyczne Centrum Medyczne w trakcie Budowy (1985)

Polanica żywa

Miasta to ludzie i rzeczy dla ludzi. Tutejszych i przyjezdnych. Polanica zawsze przyciągała artystów nie tylko dla występów, ale i dla wypoczynku.

3

4

5

6

7

POLANICA ZDR. 1964

8

9

POLANICA ZDR. 1964

10

- 1 - Polanicki przewodnicy - od lewej Bolesław Jaśkiewicz, Donat Toczyński. (ok. 1960)
- 2 - Pani Izabela Raclawicka (1961)
- 3 - Dyrektor Uzdrowiska Karol Grzejszczyk (1967)
- 4 - Józef Matuszewski, lekarz naczelny uzdrowiska 1946-1974 (1970)
- 5 - Pani Maria Runiewicz (1978)
- 6 - Dyrektor Uzdrowiska A. Piekarski z współpracownikami (1983)
- 7 - Irena Kwiatkowska aktorka (1964)
- 8 - Mieczysław Fogg piosenkarz (1966)
- 9 - Wanda Polańska śpiewaczka (1964)
- 10 - Bohdan Łazuka (aktor), Jacek Fedorowicz (kabaret) I Piotr Szczepanik (piosenkarz) 1965

Wydarzenia

Nawet najmniejsza społeczność organizuje swoje życie wokół rozmaitych wydarzeń. Polanica dodatkowo organizowała te wydarzenia także innym. Wiele z nich odeszło już w przeszłość.

- 1 - Pracownicy Państwowego Przedsiębiorstwa Uzdrawisko Polanica (1958)
- 2 - Przemarsz weteranów wojennych pod pomnik (1965)
- 3 - Przedstawienie w Teatrze Zdrojowym wystawia jedna ze szkół (1968)
- 4 - Finał V Festiwalu Pol-8, wręczanie nagród w kinie Światowid (1969)
- 5 - Konkurs szkolny sala konferencyjna pijalni (dziś ródlana) 1967
- 6 - Pierwszy Turniej Szachowy im. A. Rubinsteina odbywał się w Sanatorium I (Wielka Pieniawa) 1963
- 7 - Spotkanie w teatrze z idolami młodzieży tamtych lat Czwerej Pancerni (1969)
- 8 - Biblioteka uzdrowskowa (1968)
- 9 - X-lecie polanickiego zespołu Relaks (1969)
- 10 - Podobno agawa kwitnie raz na 100 lat; polanicka zakwitła po 86 latach (1969)
- 11 - Uroczystości patriotyczne, kwiaty składają W. Trojan, B. Rozwadowski i A. Piekarski (1985)

Szanowni Czytelnicy, tym niewielkim zbiorem fotografii ojca, ujmującym różne aspekty życia Polanicy-Zdroju, chciałem pokazać jak bardzo miasto się zmieniło. Ale też jak wiele z dawnej atmosfery w nim pozostało.

Bardzo bym chciał, aby te świadectwa historii miasta zachować jak najdłużej, bo tym wyróżnia się Polanica.

Jestem przekonany, że jednym z celów dla których ojciec niestrudzenie dokumentował swój czas, było właśnie zapisanie i przekazanie tego obrazu z przeszłości. Abyśmy wiedzieli, ile jest dziś wart.

Dariusz Milka

STATUETKI POLANICKIEGO NIEDŹWIEDZIA 2013

Podczas tegorocznego spotkania noworocznego, które miało miejsce 20 stycznia 2014 r. w Teatrze Zdrojowym im. Mieczysława Ćwiklińskiej, wręczono już po raz trzeci Statuetki Polanickiego Niedźwiedzia, które są przyznawane przez Radę Miejską w Polanicy Zdroju i Zarząd Towarzystwa Miłośników Polanicy.

W tym roku w kategorii „Osobowość Roku”, wyróżnienie

Nagrodę odbiera J. Tyrała

otrzymał Jan Tyrała, mieszkaniec Polanicy od 1977 r., który od wielu lat jest znanym organizatorem i współorganizatorem wielu imprez sportowych i rekreacyjnych w naszym mieście. W roku 2013 jego zaangażowanie było szczególne, był współorganizatorem:

- Pikniku Sportowo Rekreacyjnego POLANICA CUP 10 12 05;
- Międzynarodowego Zlotu Motorowego „HONDA” 12-14.06, w którym udział wzięło 90 motocyklistów;
- Międzynarodowego zgrupowania Sierzmiery

01-28.08, w którym uczestniczyło ok. 600 osób m.in. z USA, Francji, Włoch, Niemiec, Hiszpanii, Rosji, Egiptu, Austrii,

- Bike Maratonu 14-15.09. liczącego ok. 700 uczestników,

oraz organizatorem:

- XV Mistrzostw Polski Oldboyów w koszykówce 06-08.09. Uczestniczyło w nich 18 zespołów męskich i 7 kobiecych. Łącznie udział wzięło ok. 400 osób;

- I Międzynarodowych Mistrzostw Oldboyów w Piłce Nożnej. Patronat nad imprezą objął PZPN.

Drużyna Polanicy Zdroju zdobyła wicemistrzostwo Polski - 20-22.09.

Przedstawiciele Automobilklubu Ziemi Kłodzkiej Leszek Biegus oraz Grzegorz Skiba

W kategorii „Wydarzenie Roku 2013” wyróżnienie otrzymał Automobilklub Ziemi Kłodzkiej za organizację XXIII Rajdu Dolnośląskiego.

Historia Rajdu Dolnośląskiego w podobnej i obecnej formule datuje się na Dolnym Śląsku, a przede wszystkim w powiecie kłodzkim, od 1985 r., gdzie corocznie do 2002 r. rozpoczynano sezon RSMP Zimowym Rajdem Dolnośląskim.

XXIII Rajd Dolnośląski trwał 5 dni. Wystartowały 84 załogi Uczestnicy skorzystali z 700 miejsc noclegowych w polanickich hotelach i pensjonatach.

Akredytowanych przy Rajdzie było 118 dziennikarzy i fotoreporterów. Według danych policji i dziennikarzy na całej trasie rajdu oglądało go około 30. 000 widzów. Dane te świadczą o niewątpliwiej reklamie Polanicy-Zdroju.

Tekst i foto: Grażyna Redmerska

NOWI HONOROWI I ZASŁUŻENI OBYWATELE POLANICY-ZDROJU

20 stycznia 2014 r. podczas uroczystego spotkania noworocznego Władz Miasta z jego mieszkańcami i przedsiębiorcami wręczono honorowe tytuły.

Tytuł Honorowego Obywatela Miasta Polanica-Zdrój otrzymał pan Andrzej Włodarski, tytuł Zasłużony Dla Miasta Polanica-Zdrój otrzymał pan Roman Szymański.

A. Włodarski i J. Terlecki

Uhonorowania dokonali: przewodniczący Rady Miejskiej Zbigniew Puchniak i burmistrz miasta Polanica-Zdrój Jerzy Terlecki.

Andrzej Włodarski Honorowy Obywatel Miasta Polanica-Zdrój

Związki Andrzeja Włodarskiego z Polanicą trwają nieprzerwanie ponad dwadzieścia lat. Początek, to mecz piłki nożnej rozegrany z udziałem słynnych Orłów Kazimierza Górskiego. W kolejnych przyjazdach do Polanicy-Zdroju był organizatorem meczy koszykówki rozgrywanych w sali gimnastycznej gimnazjum pomiędzy reprezentacją miasta Polanica-Zdrój, a reprezentacją Warszawy składającą się z kierownictw firm, którym doradzał, a które, za jego namową, organizowały

szkolenia w naszym mieście. Od tego czasu zaczęły się kontakty z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz działaczami klubu sportowego w Polanicy. Te mecze były natchnieniem dla Jana Tyrały, aby Ośrodek Sportu i Rekreacji w Polanicy organizował Mistrzostwa Polski Oldboyów w Koszykówce. Mistrzostwa te wspierał A. Włodarski, występując nawet w reprezentacji Polanicy-Zdroju. Jako sponsor wspiera finansowo organizację mistrzostw, a że mieszka w Warszawie, reprezentuje organizatorów w kontaktach z Polskim Związkiem Koszykówki.

Kancelaria Prawna A. Włodarskiego zapewnia działaczom Klubu Sportowego Polanica-Zdrój bezpłatne porady i konsultacje prawne. Służy również poradami w sprawach dot. funkcjonowania naszego miasta.

Andrzej Włodarski jest stałym promotorem naszego miasta, prezentując walory miasta i jego możliwości gospodarcze poprzez organizowanie spotkań z przedstawicielami firm polskich i zagranicznych. To za jego sprawą Polanica-Zdrój została zaprezentowana

R. Szymański, Zb. Puchniak i J. Terlecki

REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA

w audycji telewizyjnej realizowanej na żywo „Kawa czy Herbata”. Zaprosił również wybitnego fotografa Krzysztofa Masiuka, który wykonał serię zdjęć nocnych naszego miasta. Zdjęcia te, jako część wystawy „Polska nocą”, zaprezentowana była na wystawach w Paryżu, Nicei, Warszawie, Gdańsku, Wrocławiu.

Bardzo aktywnie wspierał władze miasta i Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w rozwiązywaniu problemów z wdrażaniem tzw. ustawy śmieciowej. Swoimi działaniami w Warszawie wspierał aktywnie nasze miasto w pozyskaniu środków na działalność związaną z gospodarką odpadami.

Roman Szymański Zasłużony dla Miasta Polanica-Zdrój

Roman Szymański urodził się w 1947 roku w Polanicy-Zdroju, tu ukończył szkołę podstawową, a następnie Liceum Ogólnokształcące im. B. Chrobrego w Kłodzku. Po maturze rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego

Pracował w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń w Kłodzku i Bystrzycy Kł. W 1982 r. podjął pracę w Polanicy-Zdroju pełniąc funkcje sekretarza Urzędu Miejskiego. W 1986 r. objął stanowisko zastępcy dyrektora Zarządu Okręgu FWP. W 1992 r. założył własną firmę, która zajęła się obsługą ruchu turystycznego i szeroko pojętą promocją miasta w kraju i za granicą. Jego biuro na przestrzeni ponad dwudziestu lat organizowało wiele zjazdów, konferencji i innych imprez. W 1994 r. Roman Szymański był jednym z pomysłodawców Międzynarodowych Targów Uzdrawiskowo Turystycznych NATURA SANAT imprezy, która na 10 lat zagościła w Polanicy-Zdroju. Przez ten okres był jej głównym organizatorem i komisarzem. Tej jednej z największych z organizowanych w Polanicy imprez towarzyszyło wielkie zainteresowanie mediów, co było doskonałą promocją naszego miasta.

Jest właścicielem kolejki turystycznej, która od 1995 r., wożąc po naszym mieście turystów i gości, zapoznaje

ich z historią i atrakcjami Polanicy-Zdroju.

Roman Szymański to również społecznik, od 1961 r. jest członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej. Od 1976 r. przez ponad 30 lat pełnił funkcję prezesa zarządu. Od 2007 r. jest honorowym jej prezesem.

Za działalność w szeregach OSP uhonorowany został najwyższymi odznaczeniami strażackimi, w tym Złotym Znakiem Związku. Z jego inicjatywy odbywają się w Polanicy-Zdroju Regionalne Przeglądy Orkiestr Strażackich.

W latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ub.w. był członkiem Społecznego Komitetu Budowy Szkoły i członkiem Komitetu Organizacyjnego Turnieju Szachowego im. A. Rubinsteina. Był jednym z założycieli Polanickiej Izby Gospodarczej, pełnił funkcję wiceprezesa Izby.

W 1990r. stał się wydawcą i redaktorem pierwszej po zmianach ustrojowych „Gazety Polanickiej”, która później ukazywała się jako część magazynu Ziemi Kłodzkiej „Blik”.

W latach 1998 -2010 był radnym Rady Miejskiej.

W 2000 r. był jednym z członków założycieli Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej i członkiem pierwszego jej Zarządu.

W 1998 r. z inicjatywy Romana Szymańskiego wydany został przewodnik turystyczny po Polanicy Zdroju i okolicach.

Za działalność na niwie turystyki odznaczony został przez Ministra Sportu i Turystyki medalem „Zasłużony dla turystyki”.

Przez wiele lat pełnił funkcję prezesa Klubu Sportowego „Polanica-Zdrój”

Od 2007 roku przebywa na emeryturze, pracując jednocześnie jako przewodnik i pilot wycieczek zagranicznych. Nigdy nie zapomina o propagowaniu walorów uzdrowiskowych i turystycznych naszego miasta.

Grażyna Redmerska

REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA

auto
KOMPLEX

57-300 Kłodzko, ul. Warty 19

centrala: tel. 74 865 77 77

fax. 74 865 77 66

sklep: 74 865 77 33 salon: 74 865 77 44 serwis: 74 865 77 11, 74 865 77 12 e-mail: auto@aukom.pl

TRADYCJE WIELKANOCNE w Teatrze Zdrojowym im. M. Ćwiklińskiej

Artystyczną Niedzielą Palmową już po raz trzeci rozpoczęliśmy w Polanicy-Zdroju przygotowania do Świąt Wielkanocnych.

Wydarzenie zrealizowane zostało dzięki współpracy Teatru Zdrojowego - Centrum Kultury i Promocji, Towarzystwa Miłośników Polanicy przy wsparciu i opiece ks. Prałata Antoniego Kopacza.

Występ dzieci z Przedszkola Publicznego

Poza kolejną edycją konkursów na palmę, pisanek i kartkę wielkanocną, tegoroczne spotkanie wzbogaczone zostało o prelekcję na temat tradycji wielkanocnych na Dolnym Śląsku przygotowaną przez etnologa Ignacego Dumina.

Folklorystyczny zespół "Kukułki" z Wolan

Część artystyczną wypełniły mocno oklaskiwane występy zespołu folklorystycznego *Kukułki* (KGW Wolany) oraz polanickich przedszkolaków.

Publiczność dopisała. Wydarzenie połączyło ze sobą wszystkie pokolenia: dzieci, rodziców i seniorów. Z roku na rok, w Artystycznej Niedzieli Palmowej, rośnie

zarówno ilość nadsyłanych i prezentowanych prac konkursowych, jak również liczba uczestników samego wydarzenia.

W pierwszej edycji spotkania udział wzięło 69 osób, w trzeciej już 280.

Niedzielnej uroczystości towarzyszył kiermasz pięknych ozdób świątecznych i pysznych potraw wielkanocnych, a wszystkie prace, które wzięły udział w konkursie, można było oglądać przez kilka tygodni w siedzibie Towarzystwa Miłośników Polanicy.

Pisanki biorące udział w konkursie

Zwieńczeniem wielkanocnego świętowania był Koncert - Msza Łacińska Des-Dur Stanisława Moniuszki, którym 20 kwietnia zainaugurowaliśmy w Polanicy II edycję Dolnośląskiego Festiwalu Muzycznego. Wydarzenie z udziałem: Joanny Moskowicz (sopran), Magdaleny Kulig (alt), Mateusza Myrlaka (tenor), Makariaj Pihury (bas) oraz Zuzanny Bator (organy), Poznańskiego Chóru Kameralnego pod dyr. Bartosza Michałowskiego wypełniło po brzegi kościół PW WNMP zasłuchaną widownią, która, dzięki wspaniałej muzyce i mistrzowskiemu wykonaniu artystów, mogła donioślejsz współodczuwać radosne Alleluja.

Justyna Kuban

Prelekcja poświęcona tradycjom wielkanocnym kultywowanym obecnie na Dolnym Śląsku dotyczyła współczesnego obrazu zachowanych zwyczajów i obrzędów związanych ze świętami wiosennymi. Obszar regionu zasiedlony został w okresie powojennym przez ludność napływową pochodzącą ze wszystkich ziem II Rzeczypospolitej. Ponadto, przybyli

J.Redmerski

tu polscy reemigranci z Bukowiny, Bośni, a także z Francji. Obecnie każda dolnośląska rodzina posiada rozmaite pochodzenie regionalne i kultywuje wiele różnych tradycji związanych z obchodami świąt dorocznych i rodzinnych.

Wielkanoc pozostaje najbardziej spektakularnym świętem w roku i obudowana jest najbogatszym zespołem zwyczajów i obrzędów. Prawie każda rodzina w niedzielę palmową święci palmy, ale różnią się

one wielkością i rodzajem zwyczajowych zdobień. Skromne palmy mazowieckie wite z gałązek wierzbowych i barwinka, barwne palmy wileńskie z suszonych ziół i imponujące wielkością palmy sądeckie do dziś świadczą o bogactwie kulturowym Dolnego Śląska. Taką samą różnorodność spotkamy wśród potraw na

J.Redmerski

wielkanocnych stołach, pieśni i zachowanych obrzędów. Tworzą one obecnie ciekawą mozaikę kulturową naszego regionu. Podczas prelekcji przedstawiono różne przykłady dawnych dań sporządzanych według przekazu pokoleń, tradycyjne metody zdobienia jaj i wskazano na ważną symbolikę odradzającego się życia, związaną z magią wielkanocną. Większość z tych zwyczajów posiada pradawne analogie pochodzące

J.Redmerski

Sprzedaż dekoracji wielkanocnych w holu teatru

J.Redmerski

Jurorzy: Zb. Puchniak, M. Bernat, E. Wojciechowski, G. Makuchovska, J. Kuban

jeszcze z czasów starożytnych. Wskazano również na ważną kulturową rolę postów jako formy oczyszczenia duchowego, praktykowanych w wielu kulturach świata. To także część tradycji, z której nie należy pochopnie rezygnować. Całość zachowanego bogactwa tradycji podlega ochronie zarówno ze strony członków rodzin, którzy odgrywają rolę strażników tradycji, a także oficjalnie ze strony Państwa Polskiego - które ratyfikowało Konwencję UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego w 2011 roku.

Ignacy Dumin

REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA

Gazeta Prowincjonalna Ziemi Kłodzkiej

Wydawca: Oficyna Wydawnicza
Brama

POLANICKIE KOŁO SYBIRAKÓW MA SWÓJ SZTANDAR

3 maja to data bardzo ważna dla każdego Polaka i dlatego członkinie zarządu polanickiego Koła Związku Sybiraków wybrały ten dzień na uroczystość poświęcenia sztandaru Koła.

Poświęcenia Sztandaru Sybiraków odbyło się podczas mszy św. za Ojczyznę w kościele parafialnym w Polanicy-Zdroju.

Do Kościoła przybyli Sybiracy z Polanicy-Zdroju i okolic zrzeszeni w polanickim Kole i ich rodziny. Poczty sztandarowe: Związku Sybiraków Oddział w Wałbrzychu z prezesem Koła Stanisławem Sznajderem, Koła Związku Sybiraków z Ziębic z prezesem Marianem Gwiazdowskim, Związku Sybiraków Oddział Bystrzyca Kłodzka, Armii Krajowej, Ochotniczej Straży Pożarnej w Polanicy-Zdroju i polanickich szkół.

Poświęcenie Sztandaru

Uroczystość swoją obecnością zaszczytili: burmistrz Polanicy-Zdroju - Jerzy Terlecki, radni, dyrektorzy szkół, członkowie Zarządu Towarzystwa Miłośników Polanicy, mieszkańcy miasta, kuracjusze i turyści.

Mszę św. celebrował proboszcz parafii ks. prałat Antoni Kopacz w asyście ks. emeryta Dariusza Sakaluka, proboszcza parafii księży misjonarzy św. Rodziny na Szczytniku Piotra Lipskiego, który wygłosił okolicznościową homilię oraz ks. dr. Andrzeja Ziombra z parafii św. Jacka w Legnicy.

Przed Mszą św. głos zabrała prezes Polanickiego Koła Związku Sybiraków Genowefa Kowalska, która po przywitaniu zebranych powiedziała: *„Dla nas Sybiraków najważniejsze jest zachowanie pamięci o tych tragicznych doświadczeniach Polaków w czasie II wojny światowej. Historia wywózek w czasie sowieckiej okupacji głęboko zapadła w pamięci mieszkańców*

kresów wschodnich II Rzeczypospolitej.

10 lutego 1940 r. o świcie rozpoczęły się masowe wywózki do syberyjskich łagrów. Objęły one urzędników państwowych, działaczy samorządowych, leśników, a także właścicieli ziemskich i osadników wojskowych z rodzinami.

Podczas tych wielkich deportacji, które trwały do czerwca 1941 r. na nieludzką ziemię sowieci zesłali łącznie od 1,5 do 2 milionów Polaków, z których ponad 100 tysięcy nigdy nie doczekała się dnia powrotu.

Ładowano ludzi do zakratowanych bydłęcych wagonów tzw. „Tiepluszek”, ryglowano drzwi. Wewnątrz znajdowały się drewniane prycze, na środku stała żelazna beczka w charakterze piecyka oraz dziura w podłodze służąca jako ubikacja.

Podróż na miejsce zsyłki trwała ponad miesiąc, warunki podczas transportu były przerażające. Zmarłych grzebano lub po prostu pozostawiano na najbliższym postoju. Ludzie, zwłaszcza małe dzieci i starsze osoby, umierały z głodu, zimna i wyczerpania. Kto przeżył transport, od razu stawał do ciężkiej, katorżniczej pracy. W obozach Polacy umierali z głodu i chorób, z osłabienia, wyczerpującej pracy. Wszystko zgodnie z sowieckim planem zagłady narodu polskiego.

Sz szczególnie bolesny jest fakt, że tysiące ofiar Sybiru spoczywa w bezimiennych mogiłach, a przecież wszyscy ci, którzy trafili na nieludzką ziemię, zasługują na pamięć naszą i przyszłych pokoleń.”

„Ojczyzna to ziemia i groby, narody tracąc pamięć tracą życie” słowa poety Cypriana Camila Norwida są jakże aktualne dla nas Sybiraków.

Podczas mszy śpiewano patriotyczne pieśni religijne. Po mszy nastąpiła uroczystość poświęcenia Sztandaru,

którą poprowadził prezes TMP - Edward Wojciechowski. Sztandar Polanickiego Koła Związku Sybiraków, którego poczet stanowili uczniowie Regionalnej Szkoły Turystycznej w Polanicy Zdroju, uroczystie przekazany został na ręce Genowefy Kowalskiej - prezes Koła. Aktu przekazania dokonali: burmistrz Polanicy Zdroju Jerzy Terlecki i dyrektor RST Barbara Drożyńska. Obrzędu poświęcenia Sztandaru dokonał proboszcz polanickiej świątyni ks. prałat Antoni Kopacz. Po poświęceniu, na stojąco, wysłuchano Hymnu Sybiraków.

S. Sznajder wręcza Złotą Odznakę Sybiracką G. Kowalskiej i J. Terleckiemu

Ponownie głos zabrała Prezes Koła Sybiraków, dziękując ks. Prałatowi za odprawienie uroczystej Mszy św. Słowa podziękowania skierowała również do wszystkich darczyńców, fundatorów sztandaru : burmistrza Polanicy-Zdroju Jerzego Terleckiego, proboszcza tu. Parafii ks. prałata Antoniego Kopacza, dyrektor Regionalnej Szkoły Turystycznej Barbary Drożyńskiej, prof. dr. hab. Kazimierza Kobusa, pani Sylwii Lasoty, pani Moniki Łątkowskiej, mgr. inż., arch. Jacka Zaleśnego, pana Leszka Gawrońskiego, Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, prezesa Miejskiego Zakładu Komunalnego Jacka Tyńca, Nadleśnictwa Szczytna, członków polanickiego Koła Związku Sybiraków.

Wzruszona powiedziała: „*Dziś mieliśmy przyjemność uczestniczyć w uroczystości poświęcenia sztandaru, uroczystości, dzięki której pozostawimy po sobie kolejny ślad. Wcześniej, 17 września 2005 r. tu, w tym kościele parafialnym została odsłonięta tablica pamiątkowa o jakże wymownej treści: „Pamięci Sybirakom, którzy na zesłaniu umęczeni zginęli. I Tych, którym Bóg pozwolił wrócić.” 14 czerwca 2012 r. odsłonięto obelisk pamiątkę i dowód istnienia Polaków wywiezionych na Sybir Jeźeli*

dzięki tym sybirackim znakom pamięci młodzież zrozumie historię i właściwie pojęty patriotyzm oparty na wierze i miłości, możemy być pewni, my zesłańcy uczestnicy golgoty wschodu, że spełniliśmy nasze zadania i możemy zaufać przyszłym pokoleniom Polaków...”.

Następnie wręczone zostały odznaczenia przyznane przez Zarząd Główny Związku Sybiraków.

Złotą Odznakę Sybiracką otrzymali: Genowefa Kowalska prezes Koła Związku Sybiraków w Polanicy Zdroju i Jerzy Terlecki burmistrz Polanicy-Zdroju.

Odznakę Honorowego Sybiraka otrzymali: ks. Prałat Antoni Kopacz, Edward Wojciechowski prezes TMP, Zbigniew Puchniak przewodniczący Rady Miejskiej, Edward Holly Sybirak.

Wszystkim uczestnikom tej podniosłej uroczystości wiele wzruszeń dostarczyły recytacje wierszy nauczycielki i ucznia z Miejskiego Centrum Kultury w Polanicy-Zdroju: pani Emilia Janowska, recytowała wiersz Józefa Wittlina „Ból drzewa”, Konrad Pindral - wiersz Marii Konopnickiej „Pieśń o domu”.

Ks. Prałat A. Kopacz otrzymuje Odznakę Honorowego Sybiraka

Na zakończenie uroczystości wszyscy odśpiewali hymn narodowy.

Sztandar polanickiego Koła Związku Sybiraków przechowywany będzie w nawie bocznej kościoła parafialnym p.w. WNMP w Polanicy Zdroju, obok tablicy pamiątkowej Sybiraków.

Patronat nad sztandarem Sybiracy powierzyli Najświętszej Marii Pannie, której oblicze widnieje po prawej jego stronie.

Tekst i foto: Grażyna Redmerskra

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W NOWEJ SZACIE

27 stycznia br. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Polanicy-Zdroju odbyło się spotkanie z okazji zakończenia przez bibliotekę projektu „Modernizacja i wyposażenie MBP w Polanicy-Zdroju”, realizowanego w ramach Programu Wieloletniego Kultura+, priorytet Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek. Spotkaniu towarzyszył pokaz prac nadesłanych latem 2013 roku na I Biennale Rysunku Satyrycznego *Kurorty i kuracjusze*. Imprezę zaszczylicili swoją obecnością znakomici goście. Władze samorządowe reprezentowali: Jerzy Terlecki - burmistrz Polanicy-Zdroju, Dariusz Kupiec zastępca burmistrza, Wioletta Książkiewicz skarbnik Gminy Polanica-Zdrój, Zbigniew Puchniak przewodniczący Rady Miejskiej w Polanicy-Zdroju oraz grono radnych miejskich. Ks. prałat Antoni Kopacz poświęcił obiekt, by

Burmistrz J. Terlecki i dyrektor MBP I. Mokrzanowska

dobrze służyć mieszkańcom i przyczyniał się do ich rozwoju duchowego. Szczególne znaczenie miała też dla nas obecność bibliotekarzy Andrzeja Tywsa dyrektora Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. T. Mikulskiego we Wrocławiu, Urszuli Faroń - Bieleckiej dyrektor MBP w Kudowie-Zdroju, Roberta Dumy dyrektora biblioteki w Bystrzycy Kłodzkiej oraz Grażyny Biłskiej instruktora powiatowego d/s bibliotek. Na spotkaniu gościliśmy członków TMP (m.in. prezesa Edwarda Wojciechowskiego i zastępcę Grażynę Redmerską) oraz innych organizacji pozarządowych z miasta. Nie zawiedli nas wierni Czytelnicy. W czasie spotkania głos zabrał burmistrz miasta (faktycznie współgospodarz imprezy).

Podkreślił, że miasto chętnie zgodziło się na współfinansowanie projektu (ostatecznie była to kwota 50 tys. zł), ponieważ nowoczesna biblioteka jest jednym z priorytetów

strategii miasta w zakresie upowszechniania kultury. Wyraził też nadzieję, że w przyszłości biblioteka przystąpi do projektów dotyczących cyfryzacji zbiorów. Andrzej Tyws dyrektor DBP pogratulował nam odwagi w sięganiu po środki pozabudżetowe i docenił wysokie wskaźniki biblioteczne, które znalazły odbicie w pozycji biblioteki polanickiej w ubiegłorocznym rankingu bibliotek Rzeczypospolitej i Instytutu Książki. Ponadto w maju br. polanicka biblioteka i Gmina Polanica-Zdrój otrzymały wyróżnienie przyznane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za modernizację obiektu.

Iwona Mokrzanowska

Foto: J. Kłosiński

Uczestnicy spotkania: od prawej - B. Michnik, prof. Zb. Horbowy, A. Szejner i J. Rudnicki

BIBLIOTECZNE AKTUALNOŚCI

W mijającym półroczu biblioteka polanicka powróciła po dość uciążliwym remoncie do normalnego rytmu pracy, koncentrując się głównie na zakupach nowości książkowych, pracach nad uzupełnieniami do katalogu on line - który jest od 2013 roku dostępny na stronie internetowej [www. bibliotekapolanica.pl](http://www.bibliotekapolanica.pl) - oraz na działaniach z zakresu popularyzacji czytelnictwa. W marcu gościliśmy na spotkaniu autorskim Panią Marię Berny, która przedstawiła swoją kolejną książkę, wydaną przez wrocławskie wydawnictwo ATUT. Tym razem były to wspomnienia dotyczące pracy Autorki w polskim parlamencie, gdzie przez dwie kadencje (1993 -1997 i 2001 -2005) była senatorem. Spotkanie, prowadzone przez Pana Henryka Grzybowski, zgromadziło wielu znajomych Autorki z czasów, gdy w latach 70. pracowała w Polanicy-Zdroju jako dyrektor uzdrowskiego domu kultury. Pod koniec czerwca spotkamy się z Panią Berny ponownie w związku z długo oczekiwanym wydaniem jej wspomnień wojennych z Wołynia. Już dziś serdecznie zapraszamy Czytelników.

Również w marcu biblioteka po raz trzeci uczestniczyła w międzynarodowej akcji *Tydzień z Internetem*, tym razem odbywającej się pod hasłem *Co ze mnie wyrosnie?* i adresowanej do dzieci ze szkół podstawowych. Spotkanie przygotowała Iwona Gajda z oddziału dziecięcego MBP w Polanicy-Zdroju.

Jak wcześniej informowałam, biblioteka uczestniczy w III (i ostatniej rundzie) Programu Rozwoju Bibliotek. W ramach tego programu złożyliśmy trzy wnioski grantowe, które zostały rozpatrzone pozytywnie. Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce przyznała nam grant w wysokości 4500 zł na projekt *Psiaki, kociaki i inne zwierzaki inaczej o Zofii Nałkowskiej*. Projekt jest już realizowany i będzie trwał do końca lipca br. Adresatem naszych działań są dzieci, które zapraszamy na różnego typu warsztaty (ceramiczne, plastyczne i literackie). Celem programu jest pokazanie Nałkowskiej jako autorki, która w bardzo ciepły sposób przedstawiała w swoich utworach różne domowe zwierzęta, towarzyszące wiernie głównym bohaterom jej opowiadań i powieści. Bardzo często były to wizerunki jej własnych ukochanych zwierząt. Przyjaciele Nałkowskiej często wspominali, że wszystkie kolejne jej domy i mieszkania, począwszy od rodzinnego Domu nad Łąkami w Wołominie, przez Grodno, a skończywszy na mieszkaniach warszawskich, były zamieszkiwane przez bardzo przyjazne i zabawne psy i koty, cieszące się statusem pełnoprawnego mieszkańca, a nawet lekko terroryzujące domowników i gości. Czytelnikom przy okazji polecamy ostatnio zakupioną książkę *Zofia Nałkowska .Między zwierzętami*. Jest to wybór frag-

mentów utworów Nałkowskiej, przedstawiających wizerunki zwierząt. Książkę opracowała wybitna znawczyni życia i twórczości Nałkowskiej Hanna Kirchner, zresztą jedna już z ostatnich osób, które poznały ją osobiście. Książkę wydało wydawnictwo WAB w serii *Biosfera*.

Wróćmy jednak do naszego projektu. Otóż oprócz warsztatów artystycznych zapraszamy też dzieci na spotkania z weterynarzem i z pracownikami schronisk dla zwierząt. Chcieliśmy bowiem wykorzystać okazję i uczulić dzieci na problemy zwierząt, pomóc im w pielęgnacji domowych pupili i „zaimpregnować” przed jakąkolwiek formą agresji czy obojętności na los zwierząt. Mam nadzieję, że nie są to problemy naszych młodych Czytelników, ale edukacji w tej sferze życia nigdy nie jest za dużo.

Kolejny projekt, który będziemy realizować (we wrześniu), to kurs e-learningowy dla grupy 20 seniorów zatytułowany *O finansach...w bibliotece*. Będzie to cykl 5 spotkań poświęconych zapoznaniu się z podstawami bankowości elektronicznej.

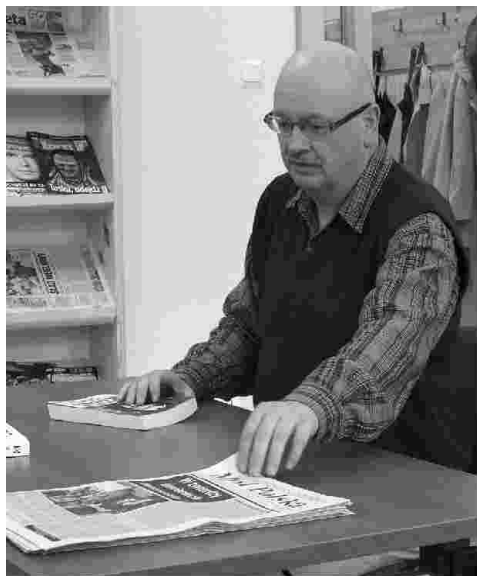
Jednym z wymogów Programu Rozwoju Bibliotek jest przygotowanie przez uczestniczącą bibliotekę nowej wizualizacji instytucji. Chodzi tu o zamieszczenie w mieście nowych informacji (w formie kierunkowskazów i tablic informacyjnych) odsyłających do biblioteki. Dostaliśmy na to dofinansowanie w kwocie 1800 zł i otrzymamy bezpłatnie projekt wykonany przez znaną warszawską pracownię architektoniczną, współpracującą z PRB.

W najbliższych miesiącach będziemy głównie zajęci przygotowaniem biblioteki do aplikowania do programu prowadzonego przez Bibliotekę Narodową Certyfikat Biblioteka+, dzięki któremu będziemy mogli uzyskać dofinansowanie w kwocie 30 000 zł rocznie przez 3 lata na zakup nowości wydawniczych. Program jest adresowany do bibliotek w miejscowościach do 15 tysięcy mieszkańców, istnieje od 2011 roku i do tej pory żadna z bibliotek tego certyfikatu nie uzyskała. W polanickiej bibliotece lubimy takie wyzwania i powalczymy, bo naprawdę jest o co... Jeżeli chodzi o nowości wydawnicze, to w tym roku kalendarzowym kupiliśmy już 746 książek za łączną kwotę 17 343,36 zł. Szczególnie polecamy najmłodszym Czytelnikom i ich rodzicom znakomite książki z wydawnictw: *Zakamarki*, *Czarna Owieczka*, *Format* czy *Dwie siostry*. Posiadamy w tej chwili całość oferty tych wydawnictw i ze względu na ich wysmakowaną wartość estetyczną (piękna, nowoczesna szata graficzna) i walory edukacyjne zachęcamy do sięgnięcia po nie.

Iwona Mokrzanowska

CO Z TĄ UKRAINĄ?

25 czerwca w polanickiej bibliotece odbyło się spotkanie z Janem Engelgardem współredaktorem (razem z Adamem Wielomskim i Arkadiuszem Mellerem) wydanej w kwietniu br. książki *Stepan Bandera w Kijowie*. Jest to wybór artykułów

publicystów, ogólnie mówiąc, mocno zdystansowanych do mediów głównego nurtu, którzy w swoich artykułach starają się pokazać polskim czytelnikom prawdziwe kulisy rewolucji na Ukrainie. Książka zawiera również szczegółową analizę relacji międzynarodowych wywołanych konfliktem na Ukrainie. Autorów głównie interesuje niepokojący powrót fascynacji postacią Stepana

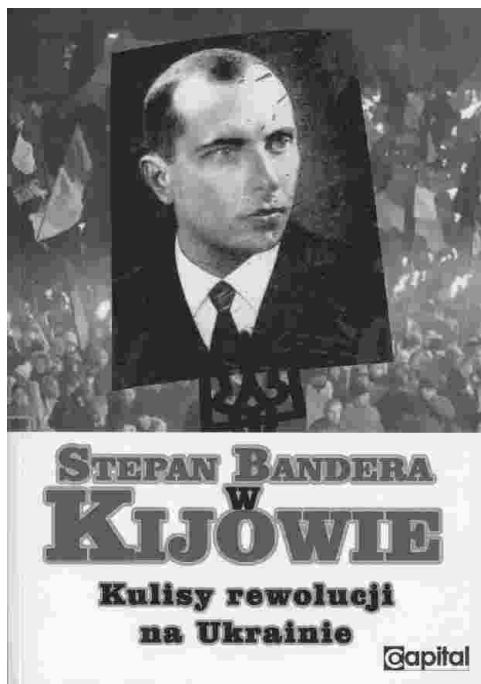
Bandery, który faktycznie był patronem niedawnych wydarzeń na Majdanie. Portret Bandery, założyciela Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) i jej zbrojnego ramienia UPA, przez cały czas protestów był zawieszony po prawej stronie głównej sceny na Majdanie Niepodległości. Pod zdjęciem zamie-

polskiej racji stanu było manifestacyjne okazywanie poparcia Majdanowi i konfliktowanie się z Rosją? Czy nie mogliśmy po prostu siedzieć cicho jak Węgry czy Czechy i nie eskalować antyrosyjskich nastrojów? Oczywiście, tak postawione pytania są w stanie zelektryzować każdą publiczność. Tak też było na polanickim spotkaniu. Goście żywo reagowali na wypowiedzi Jana Engelgarda, domagali się jednoznacznych ocen wydarzeń na Ukrainie. Cześć uznała, że poparcie dla

Majdanu i demokratycznych przemian na Ukrainie, jest polską powinnością, wynikającą z ducha naszej tradycji niepodległościowej, część natomiast optowała za zachowaniem postawy neutralnej, a nawet za oficjalnym potępieniem umacniającego się kultu Bandery. Oczywiście, prostych rozwiązań nie ma i dotyczy to zarówno naszej polityki zagranicznej, jak i sytuacji na Ukrainie. Pewnie latami będziemy obserwować ten wrzący tygiel, ale bez względu na to, jaką opcję polityczną wybierzemy w ocenie wydarzeń na Ukrainie, nigdy nie powinniśmy pozostawać obojętni na los ludzi i w miarę naszych możliwości ich wspierać. Jan Engelgard jest dobrze w Polanicy znany jako historyk i publicysta, zajmujący się m.in. życiem i działalnością Stanisława Kozickiego. W następnym roku będziemy mieli okazję spotkać się w bibliotece ponownie na wystawie poświęconej generałowi Józefowi Hallerowi, której, mamy taką nadzieję, będzie towarzyszyła konferencja naukowa.

Iwona Mokrzanowska
Foto: J. Kłosiński

szczono cytāt z przemówienia Bandery *Zbudujesz ukraińskie państwo albo zginiesz w walce o nie*. W tym kontekście w książce padają pytania, czy Polacy, doświadczeni okrutnymi mordami, popełnianymi przez banderowców, mogą spokojnie patrzeć na rozwój sytuacji politycznej na Ukrainie? Czy właściwe dla

Na zdjęciach:

- Gość spotkania - Jan Engelgard (Muzeum Niepodległości)
- Okładka książki
- Uczestnicy spotkania

40 lat kapłaństwa ks. prałata ANTONIEGO KOPACZA

Ks. prałat Antoni Kopacz od 22 lat jest proboszczem parafii p.w. WNMP w Polanicy Zdroju.

8 czerwca 2014 r., w niedzielę o godz. 17,00 odbyła się uroczysta Msza św. z okazji Jubileuszu 40 lat otrzymania święceń kapłańskich przez Proboszcza polanickiej świątyni.

Mszę św. celebrował biskup pomocniczy Diecezji Świdnickiej ks. bp. Adam Bałabuch w asyście księży z dekanatu polanickiego.

Szacowny Jubilat jest aktywnym członkiem Towarzystwa Miłośników Polanicy zasiadając w jego Zarządzie już czwartą kadencję.

Poniżej publikujemy listy gratulacyjne od Zarządu TMP i od Parafian, które w imieniu Zarządu na ręce szacownego Jubilata złożyli: prezes TMP Edward Wojciechowski, a od Parafian - Irena Idrzejczyk.

Grażyna Redmerska

Towarzystwo Miłośników Polanicy

ul. Zdrojowa 13
57-320 Polanica Zdrój

Ksiądz Prałat
Antoni Kopacz

Szanowny Księżo Prałacie!

Proszę przyjąć od Zarządu Towarzystwa Miłośników Polanicy serdeczne gratulacje z okazji 40-lecia posługi kapłańskiej wyjątkowo otwartej na czynienie dobra dla Polanicy-Zdroju, Jej mieszkańców i Gości.

Niezaprzeczalne są zasługi Księdza Prałata dla Towarzystwa Miłośników Polanicy, w zarządzie którego zasiada Ksiądz już czwartą kadencję. Dziękujemy za inicjatywy i realizację wielu przedsięwzięć, które mają na celu promocję i wszechstronny rozwój miasta.

Życzymy wielu dalszych osiągnięć w służbie Kościołowi i społeczeństwu naszej małej ojczyzny.

Za Zarząd TMP
PREZES
Towarzystwa Miłośników Polanicy
[Signature]
mgr Edward Wojciechowski

Polanica Zdrój, 8 czerwca 2014

Wielbny Ksiądz Prałat
Antoni Kopacz
Proboszcz i Dziekan w Polanicy-Zdroju

Czcigodny Jubilate – Księżu Proboszczu, 40 lat temu odpowiedziałeś Panu Bogu „tak” na Jego słowa: „Pójdź za mną”. Wierny swemu powołaniu obchodzisz dzisiaj piękny jubileusz. Razem z Tobą dziękujemy Panu za te lata pełne radości, trudu, doświadczeń i zmagani, a wszystko to w służbie Bogu i ludziom.

Przeżywaj nadal Chrystusowe kapłaństwo według słów Świętego Jana Pawła II: „Ostatecznie zawsze potrzebny ludziom okaże się tylko kapłan świadom pełnego sensu swego kapłaństwa: kapłan, który głęboko wierzy, który odważnie wyznaje, który żarliwie się modli, który z całym przekonaniem naucza, który służy, który wdraża w swe życie program ośmiu błogosławieństw, który umie bezinteresownie miłować, który jest bliski wszystkim - a w szczególności najbardziej potrzebującym”.

Dzisiaj na kolejne lata posługi pragniemy życzyć Drogi Jubilate, by Boża miłość i błogosławieństwo zawsze i wszędzie ogarniała Księdza, by Chrystusowy pokój gościł w sercu, długich lat życia oraz sił do kontynuacji misji kapłańskiej, radości oraz zadowolenia z poczucia dobrze wypełnionej misji życiowej. Aby jak Święty Paweł mówił: „Dla słabych stałem się słaby, by pozyskać słabych. Stałem się wszystkim dla wszystkich, aby uratować za wszelką cenę choć niektórych. Wszystko zaś czynię dla Ewangelii, by mieć w niej swój udział”.

Drogi Kapłanie pozwól, że w dzień Twojego Jubileuszu, wpleciemy również bukiet róż z okazji Księdza imienia, życząc, aby Patron – Święty Antoni, zawsze czuwał jako źródło niewyczerpanej skarbnicy zdrowia i pomysłowości oraz łaski Bożej w każdej potrzebie.

Do życzeń dołączamy naszą modlitwę.

Parafianie

Czerwiec 2014 rok

TOMASZ TYMEŃSKI

(1946-2013)

W Galerii POLANICZANIE przedstawiamy prezesa Towarzystwa Miłośników Polanicy w latach 1991-1993. Tomasza Tymeńskiego.

Do Polanicy-Zdroju przyjechał z mamą i babcią w roku 1953. Mama - Justyna Tymeńska, z zawodu pielęgniarka - otrzymała tutaj mieszkanie

i pracę w Funduszu Wczasów Pracowniczych.

Posiadanie mieszkania w tamtych trudnych latach było sprawą nadrzędną, zwłaszcza, gdy było się wdową i miało na utrzymaniu dziecko i starszą matkę.

W tym samym roku siedmioletni Tomek rozpoczyna naukę w szkole podstawowej w Polanicy-Zdroju. Pierwszą nauczycielką i wychowawczynią do klasy IV była pani Wiktoria Węgrzyn. Oglądając nieliczne zdjęcia z tego okresu np. w mundurku harcerskim, czy na wycieczce z grupą osób starszych w Górach Stołowych, gdzie powierzono mu apteczkę pierwszej pomocy, wnioskujemy, że był chłopcem ciekawym życia. W szkole, której kierownikiem była Maria Wytyczak, w roku 1956 powstała drużyna harcerska, którą prowadził młody nauczyciel Leszek Majewski.

Obok drużyny młodszo harcerskiej działała drużyna zuchów, nazywana „Wilczkami”. Do „Wilczków” należał Tomek Tymeński. Szkoła średnia, to Liceum Ogólnokształcące im. B. Chrobrego w Kłodzku. Koleżanka z klasy pani Teresa Rogowska - wspomina, wyróżniał się w klasie wiedzą i inteligencją. Klasę prowadziła polonistka - prof. Wrzask, matematyki uczyła prof. Gorackiewicz, a historii prof. Bębenek. Co za historyczne nazwiska, znane tylu rocznikom szkoły, wokół których urosły przysłowia, anegdoty. Ile wylanych łez, ale też jaki potencjał wiedzy wtłoczony w młode umysły. Po maturze pan Tomasz rozpoczął

studia na Politechnice Wrocławskiej, w 1970 roku otrzymał dyplom mgr. inż. elektronika.

W lutym 1972 r. został zatrudniony w Kombinacie Górniczo - Hutniczym Miedzi w Lubinie. W 1976 roku został przeniesiony do Zarządu KGHM na stanowisko naczelnego inżyniera ds. informatyki i telekomunikacji.

W trakcie pracy w KGHM ukończył studia podyplomowe na Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu i Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Praca w KGHM to nie tylko rozwój zawodowy. Ciekawość życia i ruchliwość zapewne były przyczyną, że w tym czasie czynnie uprawiał: żeglarstwo i lotnictwo należąc do Aeroklubu Zagłębia Miedziowego i do

W objęciach Mamy

Tomek (siedzi) z nauczycielką i kolegami na łące przed szkołą lata 50-te XX w.

Tomek na „Szczelincu” lata 50-te XX w.

skim w Polanicy-Zdroju, reprezentowanym przez burmistrza miasta Polanica-Zdrój mgr. inż. Jana Nowaka wynajmującym, a Towarzystwem Miłośników Polanicy najemcą, została zawarta umowa najmu lokalu użytkowego na działalność gospodarczą TMP na kawiarnię przy ul. Zdrojowej nr 13. Lokal składa się z 9 pomieszczeń oraz WC o łącznej powierzchni użytkowej 141,99 m², wyposażony w instalację wodociągowo kanalizacyjną, elektryczność, centralne ogrzewanie.

Stosunek najmu został zawarty na okres trzech lat od 15.02.1991 r. do 15.02.1994 r. Po otrzymaniu środków finansowych, nowo wybrany Zarząd przystąpił do uruchomienia lokalu. Remont trwał siedem miesięcy”. Na dalszych stronach kroniki czytamy, że otwarcie kawiarni nastąpiło 4 września 1991

Tomek w mundurku zuchowym

roku. Tyle informacji zapisanych w kronice. Zabrakło

YACHT Klubu Zagłębia Miedziowego „Chalkos” w Lubinie.

Ze względu na podeszły wiek i chorobę matki wrócił do Polanicy-Zdroju w roku 1989. Rozpoczął pracę w Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Plastycznej w Polanicy-Zdroju na stanowisku z-cy dyrektora ds. inwestycyjnych i technicznych. W Polanicy pracował do 31.03.1993 r.

25 stycznia 1991 roku na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo - Wyborczym został wybrany prezesem Towarzystwa Miłośników Polanicy. Funkcję tę pełnił do 29 maja 1993 roku. Kadencja prezesury pana Tymeńskiego to prace remontowe i otwarcie kawiarenki „Mephisto” oraz organizacja imprez w tymże lokalu przy ul. Zdrojowej nr 13. W kronice TMP, prowadzonej przez panią Idalię Jakowczuk, czytamy: „ W dniu 15.02.1991 r. pomiędzy Urzędem Miej-

LEGITYMACJA CZŁONKOWSKA Nr rejestracyjny: <u>688</u> Imię: <u>TOMASZ</u> Nazwisko: <u>TYMEŃSKI</u> Rysopis: <u>WYSOKI</u> Wzrost: _____ Twarz: _____ Oczy: _____ Włosy: _____ Znaki szczególne: _____ Pełny podpis właściciela legitymacji: _____		<u>20 KWIECIEŃ 1946R</u> Data urodzenia <u>MYSEKOWICE</u> Miejsce urodzenia Nr data i miejsce wyd. dow. osobistego Jest członkiem Aeroklubu <u>Aeroklubu Zagłębia Miedziowego</u> w Lubinie <u>ul. Marii Curie Skłodowskiej</u> <u>22 STYCZNIA 1988R</u> Od dnia Prezes: <u>[Signature]</u> 22 STYCZNIA 1988R Data wystawienia
--	--	---

URZĄD MIEJSKI
W POLANICY ZDROJU
57-320 Polanica Zdrój

UM-GM-6175/ 40 /91

Polanica Zdrój, dnia 1991-09-13

Towarzystwo Miłośników Polanicy
ul. Zdrojowa Nr 13
57-320 Polanica Zdrój

W nawiązaniu do Waszego wniosku z dnia 1991-09-12
Urząd Miejski w Polanicy Zdroju w y r a z a z g o d ę na
podnajem od dnia 16 września 1991 roku części lokalu użytkowego
przy ul. Zdrojowej Nr 13 w Polanicy Zdroju dla Pirmy "PROINVEST".

Sekretarz Gminy
mgr inż. Jan Cicha

U M O W A

zawarta pomiędzy:

- Polskim Czerwonym Krzyżem w Kłodzku reprezentowanym przez:
1. Celinę Włodarczyk - Kierownika Placówki Terenowej w Kłodzku,
a Towarzystwem Miłośników Polanicy reprezentowanym przez:
1. Tomasza Tymeńskiego - Prezesa Zarządu
2. Grażynę Rednerską - Sekretarza Zarządu

Celem umowy jest określenie zasad rozliczania odpłatności za ogrzewanie pomieszczeń PCK w budynku przy ul. Zdrojowej 13 w Polanicy Zdroju.

Strony ustalają:

1. Obowiązek ogrzewania całości obiektu realizuje Towarzystwo Miłośników Polanicy.
2. Umowa obejmuje rzeczywisty okres ogrzewania obiektu tj. od dnia 28.11.1991 r. począwszy i obowiązuje w sezonach grzewczych.
3. Zryczaśmowane odpłatność w wys. 300.000,- zł (słownie: trzysta tysięcy) płatna do dnia 10-go następnego miesiąca gotówką lub przelewem na konto TMP PKO BP Polanica Zdrój nr 89672-1153-132.
4. Rzeczywiste koszty ogrzewania obiektu ponoszone przez TMP (opał, transport, obsługa kotłowni) zostaną rozliczone w ciągu jednego miesiąca po okresie grzewczym proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej przez użytkowników obiektu i uregulowane przez strony niniejszej umowy.
5. Umowę zawarto na czas nieokreślony z możliwością wypowiedzenia po okresie grzewczym.
6. Wszelkie roszczenia nie uregulowane na drodze sądowej.

Za TMP
Towarzystwo Miłośników Polanicy
P R E Z E S
mgr inż. Tomasz Tymeński

Polanica Zdrój, dn. 28.12.1991 r.

Budujące!"

Aby kawiarenka funkcjonowała, prezes Tymeński musiał zabezpieczyć wiele spraw, które obecnie wydają się śmieszne, chociażby telefon, nie było jeszcze podłączonych światłowodów i telefon należał do przedmiotów ekskluzywnych. Oto pismo z dnia 11 września 1991 roku do Urzędu Telekomunikacji w Kłodzku: „ Na zlecenie Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowego Turnieju Szachowego im. A. Rubinsteina w siedzibie Towarzystwa Miłośników Polanicy przy ul. Zdrojowej 13 zainstalowano aparat telefoniczny (nr tel. 301) niezbędny do funkcjonowania biura prasowego Turnieju. Zwracamy się z prośbą o przepisanie z dniem 16.09.1991 r. w/w numeru na stałe na rzecz Towarzystwa Miłośników Polanicy, gdyż TMP jest stałym współorganizatorem wszystkich ważniejszych imprez w mieście i w naszej siedzibie mieszczą się biura obsługujące te imprezy (...).”

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW POLANICY

Urząd Telekomunikacji
w Kłodzku

Na zlecenie Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowego Turnieju Szachowego im. A. Rubinsteina w siedzibie Towarzystwa Miłośników Polanicy przy ul. Zdrojowej 13 zainstalowano aparat telefoniczny (nr tel. 301) niezbędny do funkcjonowania biura prasowego Turnieju. Zwracamy się z prośbą o przepisanie z dniem 16.09.1991 r. w/w numeru na stałe na rzecz Towarzystwa Miłośników Polanicy, gdyż TMP jest stałym współorganizatorem wszystkich ważniejszych imprez w mieście i w naszej siedzibie mieszczą się biura obsługujące te imprezy. Należność płatna przelewem z naszego konta BP PKO oddział Polanica nr 89672-1153-132.

Prezes Zarządu TMP
mgr inż. Tomasz Tymeński

do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta
2. Komitet Organizacyjny Szachowego

URZĄD MIEJSKI
W POLANICY ZDROJU
57-320 Polanica Zdrój

Inż. Jan Nowak
o reedynacji
w/w urzędzie

BURMISTRZ
mgr inż. Jan Nowak

KOMITET ORGANIZACYJNY
Międzynarodowego Turnieju Szachowego
im. A. Rubinsteina
A. Rubinstein 11.09.1991
57-320 Polanica Zdrój

Polanica Zdrój dn. 11.09.1991 r.

jednak pieniędzy na wyposażenie zaplecza kuchennego, pomieszczeń kawiarnianych, biur, zakupu wykładzin i armatury sanitarnej, aby uruchomić lokal w terminie wymaganym przez Władze Miasta.

Prezes Tymeński zwrócił się pismem z dnia 5 marca 1991 r. do dyrektora Wydziału Infrastruktury Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Wałbrzychu - pana A. Gołębińskiego, aby z funduszy na rozwój kultury przeznaczył na cele Towarzystwa kwotę konieczną do uruchomienia placówki kulturalnej mającej służyć całemu społeczeństwu Polanicy-Zdroju i gościom naszego miasta. Prośba Towarzystwa została załatwiona pozytywnie. 4 września 1991 roku nastąpiło uroczyste otwarcie kawiarenki. W „Gazecie Robotniczej” z 21-22 września 1991 r. czytamy: „ Czyny społeczne okazuje się nie wyginęły. Członkowie Towarzystwa Miłośników Polanicy własną pracą wyremontowali i urządzili piękną kawiarenkę.

- Będzie to kawiarenka literacka powiedział prezes TMP p. Tomasz Tymeński. Będą spotkania, imprezy.

Klasa maturalna (1964 r.) z wych. prof. Wrzask

Kawiarnia pręźnie rozpoczęła swoją działalność, gościła szachistów, którzy wieczorem po zakończonych rozgrywkach chętnie tutaj kierowali swoje kroki, aby przedyskutować miniony dzień. Odbwały się spotkania z prelegentami z okazji świąt narodowych. Tradycją było coroczne uroczyste spotkanie artystów, Władz Miasta i Zarządu TMP po inauguracyjnym koncercie Muzyki Organowej i Kameralnej w polanickiej świątyni.

Janusz Siek (w środku) agent kawiarenki „Mephisto”

Zorganizowano kilka wystaw, m.in. szkła artystycznego.

W ciągu trzech lat zmieniali się dzierżawcy bufetu, prezes Tymeński, aby móc płacić czynsz dzierżawny, podnajmował część lokalu, na co musiał każdorazowo otrzymywać zgodę Urzędu Miasta w Polanicy-Zdroju.

W latach 1993-1998 pan Tomasz zajął się pracą na własny rachunek, prowadząc działalność gospodarczą. W latach 1998-2012 pełnił funkcję dyrektora Telefonii „Dialog” Regionu Dolny Śląsk.

Za swoją pracę odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi i Złotą Odznaką Budowniczego LGOM.

Choroba przerwała aktywne życie zawodowe i społeczne, zmarł 28 września 2013 r. Spoczywa na polanickiej nekropolii, w jej nowej części, obok swojej matki.

Po koncercie organowym. Od lewej: J. Siek, I. Jakowczuk, M. Wyczałek, W. Dzeduszycki, J. Skobało (przew. R.M), J. Serafin (organy), R. Łuczko (burmistrz), H. Dzeduszycka, ks. A. Kopacz, H. Wawrzyniak, A. Hiolski (baryton), B. Gąsienica-Sieczka

Kawiarnia „Mephisto” I. Jakowczuk - barmanka w otoczeniu młodzieży

Rozgrywki szachowe młodzieży podczas wystawy komputerów szachowych w kawiarni „Mephisto” w 1992 r.

Grażyna Redmerska

Foto: arch. J. Bielecka, D. Szczepankiewicz

TMP W NOWEJ SIEDZIBIE

Dzień 11 stycznia 2014 r. przejdzie do historii Towarzystwa Miłośników Polanicy. Doczekaliśmy się w 40 - lecia powstania nowej, godnej siedziby. Po latach „tułaczki” (6 lokalizacji) decyzją burmistrza Polanicy Zdroju Jerzego Terleckiego, przy akceptacji Rady Miejskiej, przekazany został nam w użytkowanie obiekt przy ul. Zdrojowej 13. Kilka miesięcy zajęły sprawy organizacyjne i przygotowanie pomieszczeń. Bardzo nam w tym pomógł Miejski Zakład Komunalny z prezesem Jackiem Tyńcem, miejscowi rzemieślnicy: pp. Jarosław Łuczak, Grzegorz Ławniczak, Marian Sosnowski, Dariusz Szubert, Zbigniew i Paweł Szpila, Jarosław Marasiuk, a także właściciele hurtowni Zbigniew Pihur i Paweł Hrobni. Wiele uczynił podnajemca części lokalu Arkadiusz Pacan. Swoją fachową radą wspierał nas prezes Polanickiej Izby Gospodarczej Henryk Czaja. Nie szczędził pomocy Włodzimierz Bachry. Do najważniejszych wykonanych prac należy zaliczyć zmianę systemu ogrzewania, malowanie, naprawę i uzupełnienie hydrauliki i oświetlenia. Funkcjonowanie w nowej siedzibie stało się możliwe dzięki umowie podpisanej z firmą Elbi Plus Arkadiusza Pacana. Oddanie części pomieszczeń w użytkowanie dało w zamian całkowite utrzymanie siedziby pokrycie należności za dostarczane media.

W uroczystym otwarciu uczestniczyło wiele osób członków i sympatyków TMP. Nową siedzibę poświęcił ks. prałat Antoni Kopacz jeden z głównych uczestników starań o pozyskanie obiektu, a białą - czerwoną wstęgę przecinali: burmistrz Polanicy Zdroju Jerzy Terlecki, przewodniczący Rady Miejskiej Zbigniew Puchniak, jedyna w dotychczasowej historii TMP, kobieta prezes Jolanta Bachry oraz aktualny prezes Edward Wojciechowski. Przybyłym zaprezentowano wystawę

pokazującą 40 - letni dorobek TMP. Autorką prezentacji była Jolanta Bachry, którą wspomagali m.in. Arkadiusz Pacan, Jan Szypuła, Włodzimierz Bachry, Edward Futoma, Robert Serafin, Renata Marona, Danuta Rewińska, Janina Cygan. Wsparcia udzielili także Iwona Mokrzanowska dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Józef Kłosiński. Sprzętowo (stoliki i sztalugi) wspomogło nas Gimnazjum Publiczne im. dr. Józefa Matuszewskiego.

Na planszach zaprezentowano m.in.: sylwetki założycieli TMP, dokumenty rejestracyjne, plansze, statuty, składy poszczególnych zarządów, wydawnictwa, najważniejsze wydarzenia i imprezy organizowane przez Towarzystwo, a także honorowych i zasłużonych dla Polanicy Zdroju rekomendowanych przez TMP. Uroczystość zakończyło spotkanie towarzyskie w Restauracji „Europa”.

Okolicznościowe przemówienie prezesa E. Wojciechowskiego i wiceprezes J. Bachry

Pozyskanie odpowiedniej siedziby stwarza możliwość rozwinięcia działalności stowarzyszenia, Lokal będzie m . in. służył organizacji wystaw, różnego rodzaju prac wykonanych przez polaniczan i o Polanicy, przeprowadzaniu spotkań o tematyce regionalnej, prezentacji dorobku Polanicy Zdroju nagród i wyróżnień o naszym mieście i regionie. Będzie także punktem wyjścia wycieczek po Polanicy i okolicy.

Zarząd Towarzystwa składa serdeczne podziękowania wszystkim wymienionym i nie wymienionym powyżej za pomoc w pozyskaniu i stworzeniu odpowiednich warunków do funkcjonowania nowej siedziby.

Edward Wojciechowski

WALNE ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZE TMP ZA ROK 2013

28 czerwca 2014 r. w siedzibie Klubu Seniora odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawcze za rok 2013.

Zebranie prowadził prezes TMP Edward Wojciechowski. Swoją obecnością posiedzenie zaszczylicili: burmistrz miasta Jerzy Terlecki i przewodniczący Rady Miejskiej Zbigniew Puchniak - wieloletni członkowie TMP.

Prezes uroczystie przywitał nowych członków Towarzystwa wręczając im legitymacje członkowskie.

Osobom i instytucjom współpracującym z TMP wręczył dyplomy. Następnie złożył roczne sprawozdanie.

Po zakończeniu zebrania jego uczestnicy udali się do siedziby TMP przy ul. Zdrojowej nr 13 na otwarcie wystawy pani Bożeny Kostrzewskiej mieszkanki Polanicy-Zdroju. Wystawa nosi tytuł *Malowane Igłą* i czynna będzie do końca sierpnia br.

Poniżej drukujemy treść sprawozdania z działalności TMP w 2013 r. oraz podjęte na zebraniu uchwały i wnioski.

SPRAWOZDANIE z działalności Zarządu TMP za rok 2013

Szanowni Zebrani!

W analizowanym okresie Zarząd pełnił swoje obowiązki w składzie powołanym przez Zebranie Sprawozdawczo - Wyborcze w roku 2012. Wchodzili do niego: Edward Wojciechowski - prezes, Jolanta Bachry, Grażyna Redmerska, Robert Serafin - wiceprezesi, Krystyna Adamska - sekretarz, Danuta Rewińska - skarbnik, Edward Futoma, Łucja Gola, Jan Klimowicz, ks. Antoni Kopacz, Arkadiusz Nowak (złożył w 2013 r. rezygnację). Uzupełnienia (Janina Cygan i Mirosława Kotecka) nastąpiły w b.r. Funkcję księgową pełniła i pełni dalej Edyta Tomczak.

Zarząd w omawianym czasie odbył 12 zebrań oficjalnych. W związku z przyznaniem nowej siedziby i przeprowadzonym remontem, planami wykorzystania pomieszczeń odbyło się szereg spotkań dorywczych i nieprzewidzianych.

W czasie obrad przyjęto 22 uchwały dotyczące różnych spraw bieżących, analizy wykonanych zadań, planów na przyszłość.

W okresie 2013 r. zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- wydano 1000 egz. „Kalendarza Polanickiego” na rok 2014 z grafiką Polanicy autorstwa Ryszarda Andrzeja Rosina.

- opublikowano kolejne dwa numery „Nieregularnika Polanickiego”,

- współuczestniczono z Centrum Kultury w organizacji „Artystycznej Niedzieli Palmowej” - konkurs na pisan-

kę, kartkę świąteczną i palmę wielkanocną,

- udzielono wsparcia finansowego Szkole Podst. Nr 2 dla organizacji Przeglądu Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej,

- współorganizowano uroczystość odsłonięcia pomnika poświęconego Rzezi Wołyńskiej i rocznicy wybuchu II wojny światowej,

- uczczono rocznicę odzyskania niepodległości 11 listopada: wiązanki kwiatów pod obeliskiem i na grobie Stanisława Kozickiego,

- wzięto udział w organizacji Dni Polanicy - przeprowadzono loterię fantową i wystawę przewodników i różnych innych wydawnictw o Polanicy-Zdroju, zorganizowano mini konkurs wiedzy o Polanicy.

Szanowni zebrani!

W minionym roku większość podejmowanych działań miała związek ze zmianą siedziby Towarzystwa.

Po wypowiedzeniu dotychczasowego pomieszczenia podjęliśmy starania o pozyskanie obiektu przy ul. Zdrojowej nr 13.

Życzliwa postawa burmistrz Jerzego Terleckiego, przewodniczącego Rady Miejskiej Zbigniewa Puchniaka oraz radnych zaowocowała podjęciem decyzji o oddaniu w/w budynku we władanie naszego Stowarzyszenia. W lipcu 2013 r. podpisaliśmy z Miejskim Zakładem Komunalnym umowę o jego użytkowanie na 7 lat. Konieczność uzyskania środków na utrzymanie siedziby zmusiła nas do pozyskania sponsora.

Znaleźliśmy go w firmie El-bi Arkadiusza Pacana. To właśnie z nim podpisaliśmy umowę na podnajem części obiektu za całkowite pokrycie kosztów funkcjonowania lokalu (ogrzewanie, pobór prądu, pozyskanie wody, wywóz nieczystości).

Zarówno część wykorzystywana przez firmę El-bi jak i TMP ma służyć szeroko pojętej działalności statutowej TMP (promocja miasta, wystawy, prelekcje, sprzedaż pamiątek wydawnictw).

Pragnę w tym miejscu podkreślić szczególne zasługi ks. Antoniego Kopacza i Jolanty Bachry wniesione w starania o pozyskanie nowego obiektu dla potrzeb TMP.

Wiele wysiłku kosztowało właściwe przygotowanie użyczonych pomieszczeń. W ramach wykonanych w tym celu prac wymieniono instalację grzewczą. Usprawniono instalację elektryczną, sanitarną, odnowiono lokal. Wielką w tym zasługą dużego grona osób, w tym MZK, firmy El-bi, Polanickiej Izby Gospodarczej oraz miejscowych rzemieślników. Wartość prac ocenia się na około 18 tys. zł.

Wszystkim zaangażowanym w to dzieło serdecznie dziękuję.

Szanowni zebrani!

Rok 2013, to rok 40 - lecia powołania naszego Towarzystwa. Temu wydarzeniu i Jego właściwemu uczczeniu poświęciliśmy sporo czasu. Przygotowaliśmy Jubileuszową uroczystość z wydaniem pamiątkowych medali. Od zaproszonych gości usłyszeliśmy wiele słów uznania dla naszych poczynań i zapewnień o dalszej woli współdziałania. Piękny był program artystyczny w wykonaniu młodych polaniczan.

Z rubinowymi godami związana była wystawa przygotowana przez Jolantę Bachry wraz z wieloma osobami. Zaprezentowano na niej szereg materiałów z historii Towarzystwa - począwszy od przypomnienia członków założycieli i okoliczności utworzenia Stowarzyszenia, poprzez pokazanie najważniejszych wydarzeń, imprez, wydawnictw, do prezentacji osób, które z inicjatywy TMP otrzymały wyróżnienia za zasługi dla Polanicy-Zdroju. Zaznaczamy, że wystawa została udostępniona 11 stycznia 2014 r. wraz z oddaniem do użytku lokalu TMP, ale przypominamy ją w tym miejscu, bo właściwe jej przygotowanie miało miejsce w analizowanym przez nas roku.

Serdecznie dziękujemy wszystkim twórcom tej ekspozycji, szczególnie zaś, co oczywiste pani Jolancie Bachry.

Szanowni zebrani!

Poza wymienionymi powyżej dokonaniem, Towarzystwo uczestniczyło aktywnie w większości ważnych

wydarzeń kulturalnych i innych odbywających się na terenie miasta - uroczystościach organizowanych przez parafię rzymsko - katolicką p.w. WNMP, w imprezach Centrum Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Zw. Emerytów i Rencistów, Polanickiej Izby Gospodarczej, szczególnie w uroczystościach szkolnych i przedszkolnych. Dokumentowaliśmy je zamieszczając materiały na łamach *Nieregularnika Polanickiego*. Tutaj też prezentujemy historię miasta i szczególnie zasłużonych dla niego mieszkańców (nie tylko tych najbardziej znanych). Propagując działalność TMP i miasta przekazujemy kroniki, przewodniki, egzemplarze NP., kalendarze - osobom znaczącym z różnych środowisk krajowych i zagranicznych. Efekty naszej pracy są dostrzegane przez mieszkańców (wzrost liczby członków) i władze miasta, nie brak nas w mediach, w tym elektronicznych. Naszą stroną internetową odwiedza wiele osób, także spoza naszego kraju, z odległych kontynentów np. z Ameryki Południowej.

Szanowni zebrani!

Staramy się, o ile to możliwe i realne zrealizować wysuwane przy różnych okazjach, w tym na zebraniach sprawozdawczych postulaty i wnioski.

W omawianym roku szczególnie dotyczyły one przygotowań i obchodów 40 - lecia i pozyskania lokalu. Zrealizowaliśmy je pozytywnie. Staramy się, aby we wszystkich naszych działalnościach uczestniczyła jak największa ilość młodzieży. Realizując wniosek z ostatniego zebrania, współorganizowaliśmy uroczystość odsłonięcia pomnika poświęconego rzezi wołyńskiej. Nie udało się, jak dotychczas doprowadzić do oczyszczenia (piaskowanie) pomnika powrotu do Macierzy. Rozliczamy wydawnictwa, w tym *Nieregularnik Polanicki*. W sprawozdaniu (poniżej) ujęliśmy przychody i koszty w wymiarze finansowym. Dobrze funkcjonuje już ściągalność składek (zasługa p. Danuty Rewińskiej), poszerzamy i porządkujemy archiwum (nowe, lepsze warunki), ratujemy od zapomnienia ludzi i wydarzenia. Dobrze współpracuje się nam z władzami miasta w zakresie rozwiązywania bieżących problemów społeczno - gospodarczych - wymieniamy poglądy, wnosimy uwagi. Zapewne można by więcej i lepiej, nie ma dzisiaj takiej możliwości, chociaż stworzono nowe, korzystne warunki (lokal), często brakuje sił i częściowo środków, a także większej aktywności ze strony członków TMP. Trzeba nad tym szczególnie popracować. Wydaje się, że osiągnęliśmy dużo.

Szanowni zebrani!

Mówiliśmy powyżej o wykonanych zadaniach w roku 2013. Czyniliśmy to w wymiarze rzeczowym podając konkretne przedsięwzięcia. Kryją się za tym konkretne

środki finansowe, które pozyskiwane były z różnych źródeł i różne wydatki zabezpieczające realizację zadań.

Oto jak przedstawia się działalność finansowa Towarzystwa w roku 2013.

Sprawozdanie sporządzone zostało na podstawie ksiąg rachunkowych, prowadzonych w roku obrotowym, zgodnie z przyjętymi zasadami - polityką rachunkową; w sposób zgodny z postanowieniami Ustawy o Rachunkowości.

Na koniec 2013 r. TMP posiadało rozliczenia krótkoterminowe:

- należności	1.123,28 zł
- zobowiązania	1.216,92 zł

Środki pieniężne w posiadaniu TMP 2.851,95 zł

Z czego

- kasa	1.713,17 zł
- bank	1.138,78 zł

Przychody działalności statutowej:

- składki członkowskie	942,00 zł
- pozostałe przychody statutowe	22.109,50 zł

w tym m. in.

- dotacja UM	12.460,00 zł
- reklamy w Kalendarzu	1.600,00 zł
- dofinansowanie zakupu pieca c.o.	6.000,00 zł

Nadwyżka przychodów nad kosztami u.r. 2.758,31 zł

Przychody finansowe na koniec 2013 r. 0,23 zł

Koszty działalności statutowej.

W 2013r. koszty realizacji działań statutowych wynosły:

Ogółem 16.165,53 zł

w tym m. in.:

- Nieregularnik Polanicki (2 numery)	4.843,39 zł
- Kalendarz Polanicki	6.000,00 zł
- Obchody 40-lecia TMP	3.727,00 zł

Pozostałe administracyjne koszty działalności wyniosły 8.037,38 zł

Wynik finansowy za rok obrotowy wyniósł : 2.758,31 zł

Szanowni zebrani !

Przedstawiliśmy powyżej efekty naszej działalności rzeczowe i finansowe. Trzeba stwierdzić, że nie byłaby możliwa realizacja tak bogatego programu i jego zabezpieczenia finansowego bez współpracy z wieloma sojusznikami - burmistrzem Jerzym Terleckim, Radą Miejską z jej przewodniczącym Zbigniewem Puchniakiem, parafią WNMP, Centrum Kultury, ZE i R, MZK, MBP, ZUK S.A a szczególnie placówkami oświatowo-wychowawczymi - Szkoły Podst. Nr 2, Gimnazjum Publicznym, Stowarzyszeniu Szkół „Edukator”, RST, przedszkolami - Nr 1, „Gromadka Niedźwiadka”, „Wesołym Przedszkolem w baśniowej krainie”. Wspomagali nas - „Villa Polanica”, Pensjonat „Beata”, Hotel „Polanica”, Apteka „Feniks”, Firma „Verms”

i „El-bi”,

Wszystkim serdecznie dziękujemy.

Szanowni zebrani!

Za nami kolejny pracowity rok.

Mamy nową siedzibę, nowe, większe możliwości działania.

Część z nich już wprowadzamy w życie: mamy przecież połowę roku 2014.

Przypomnę, że już w tym roku:

- otworzyliśmy nową siedzibę i wystawę 40 - lecia,
- zaprezentowaliśmy 2 nowe wystawy: Małgorzaty Zajączkowskiej-Orzeł „Trzy stolice”, oraz prac fotograficznych Piotra Bogacza „Piękno wokół nas”,
- odśloniliśmy nowy napis na tablicy papieskiej z okazji kanonizacji Jan Pawła II,
- współuczestniczyliśmy w organizacji konkursów w ramach Artystycznej Niedzieli Palmowej.

Przygotowaliśmy wystawę nagrodzonych pisanek, kartek wielkanocnych i palm.

Warto podkreślić, że przyjęliśmy w tym roku 10 nowych członków.

Liczymy, że w czasie naszego zebrania pojawią się nowe propozycje, uwagi do zaprezentowanych materiałów. Określimy je zapewne w dyskusji i w uchwale zebrania. Podejmiemy je i zrealizujemy dla dobra naszej małej ojczyzny - jej mieszkańców i przybywających do nas gości.

Kochajmy Polanicę

UCHWAŁY I WNIOSKI

1. Zwrócić się do władz administracyjnych i kościelnych o szczególne uhonorowanie ks. Prałata Antoniego Kopacza, dziękując tym samym za promocję miasta, regionu i Kraju,
2. Ścisłej współpracować z miastami zaprzyjaźnionymi, a w odniesieniu do Czeskiej Skalicy doprowadzić do wycieczek i wznowienia wydania książki „Babunia” Bożeny Nemcovej,
3. Nawiązać współpracę z przedszkolami, szkołami i władzami miasta dot. nobilitacji niedźwiedzia „Polarka”,
4. Uhonorować, wyróżnić Georga Wenzela szczególnie zasłużonego dla miasta - monografia,
5. Rozpocząć działania przygotowujące obchody 70 lecia naszej bytności na tzw. ziemiach odzyskanych,
6. Doprowadzić do remontu schody do kościoła od ul. Zdrojowej.

ZABAWA I NAUKA w Przedszkolu Publicznym

Przedszkole Publiczne mieszczące się przy ul. Wojska Polskiego znane jest wszystkim mieszkańcom Polanicy-Zdroju, bowiem swoją pierwszą naukę pobiera tu już czwarte pokolenie mieszkańców naszego miasta.

Rozmawiam z dyrektorem przedszkola - panią Elżbietą Żylińską, która przybliży nam wychowanie i naukę dzieci w przedszkolu.

Do przedszkola w roku szkolnym 2013/2014 uczęszczało 100 dzieci w czterech grupach wiekowych plus grupa żłobkowa.

Dzieci uczyły się poprzez zabawę. 5 i 6 letnie dzieci przygotowywano do zajęć szkolnych poprzez szereg ćwiczeń, np. przygotowujących rękę do pisania, ćwiczenia grafomotoryczne, czyli rysowanie szlaczków, wzorów literopodobnych oraz pisanie pierwszych liter. Drugim ważnym elementem nauki było rozwijanie słuchu fonomotorycznego, który odpowiedzialny jest za czytanie. Wszystkie te umiejętności nauczycielki ćwiczyły z dziećmi poprzez zabawę.

W minionym roku szkolnym w Przedszkolu Publicznym, dzięki dużej pomocy rodziców i dziadków, zorganizowano m.in. Dzień Babci i Dziadka, Międzyprzedszkolny Konkurs Plastyczny „Uroki Zimy”, Powitanie Wiosny oraz festyny integracyjne.

Dyrekcja i Grono Nauczycielskie przedszkola we wszystkich organizowanych imprezach, patriotycznych, ludowych, świętach kościelnych przybliżają historię Polski, tradycje ludowe. Dzieci uczą się tańców i piosenek ludowych. Przedszkole stara się zapewnić dzieciom odpowiednie stroje. Na imprezy zapraszane są zespoły ludowe oraz rodzice i dziadkowie. Dzieci będą pamiętać wspólne rodzinne śpiewanie i może kiedyś swoim dzieciom przekażą tę tradycję.

Pani Dyrektor mówi: „Dziecko w okresie przedszkolnym u nas nauczy się wszystkiego. Dzieci spacerują np. na pocztę, czy do sklepu jarzynowego, pilnie obserwują pracę przy okienku, ekspedientki w sklepie.

Później, w przedszkolu, poprzez zabawę odtwarzają to, co zobaczyły. Również świetnie sporządzają desery”.

Z okazji Dnia Babci i Dziadka do przedszkola zaproszono członków zespołu ludowego z Szalejowa Dolnego. Zaproszonym gościom rozdano śpiewniki. Dzieci w ludowych strojach tańczyły i śpiewały dla swoich babć i dziadków na przemian z zespołem

ludowym. Na koniec wszyscy dali popis śpiewu chóralnego znanych piosenek ludowych.

13 marca 2014 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbył się Międzyprzedszkolny Konkurs Plastyczny „Uroki Zimy”. Organizatorem konkursu było Przedszkole Publiczne. Wytypowane dzieci dały popis swoim umiejętnościom i pomysłem. Były dobrze przygotowane przez swoje nauczycielki. Jurorzy mieli duży kłopot z wytypowaniem poszczególnych miejsc.

Zadecydowano, że będą tylko wyróżnienia.

Wyróżnieni zostali:

- Amelia Domagała - lat 4 z Wesołego Przedszkola w Bajkowej Krainie,
- Hanna Januszewska - lat 4 z Przedszkola Publicznego,
- Zuzanna Paradowska - lat 4 z Wesołego Przedszkola w Bajkowej Krainie,
- Martyna Szeniszewska - lat 5 z Przedszkola Publicznego,
- Zuzanna Żylińska - lat 5 z Oddziału Przedszkolnego przy SP nr 2.

Laureaci konkursu z opiekunami

21 marca br. słowami piosenki: „(...) Już bociek leci, cieszą się dzieci, wiosna, wiosna idzie przez świat (...)” dzieci przepędziły zimą i powitały wiosnę. W kolorowym korowodzie z Marzanną przemaszerowały ulicami Polanicy. Towarzyszyli im: Zbigniew Puchniak przewodniczący RM, Edward Wojciechowski prezes TMP, rodzice, dziadkowie, polanickie przedszkola oraz

Dzieci tańczą dla swoich babć i dziadków

mieszkańcy miasta i przyjezdni goście. Ten długi korowód prowadził zespół ludowy „Marzenie”, śpiewając wesołe, wiosenne piosenki. Nauczyciele i niektórzy rodzice przebrani byli w wesołe stroje imitujące zwierzątka budzącej się wiosny.

*Pierwszy dzień wiosny;
od lewej E. Żylińska, Zb. Puchniak i E. Wojciechowski*

Mijający rok szkolny zakończył festyn rodzinny,

Prace ręczne dzieci z okazji Świąt Wielkanocnych

organizowany już od kilku lat na terenie ogrodu przedszkola. Jak zwykle było mnóstwo atrakcji i zabawy.

Czerwcowy Festyn Rodzinny

Rodzice wszystko fotografowali i filmowali - na pamiętkę, przecież dzieckiem jest się bardzo krótko.

Grażyna Redmerska

APEL !!!

Jeżeli posiadasz stare widokówki (sprzed 1939 r lub z lat 50-tych ub.w.) Polanicy-Zdroju, na których widoczne są tarasy nad rzeką Bystrzycą Dusznicką, Redakcja *Nieregularnika*... prosi o kontakt mailowy (nieregularnik.tmp@wp.pl) lub telefoniczny 793 661 668

OD POWIETRZA, GŁODU, OGNI A WOJNY ZACHOWAJ NAS PANIE...! KOLUMNA MARYJNA W KŁODZKU

O tym, w jaki sposób mieszczenie kłodzcy próbowali obronić się przed nadciągającą zarazą, pisaliśmy już w jednym z wcześniejszych numerów *Nieregularnika*. Dżuma jednak w 1680 r. miasta nie minęła i pochłonęła aż 1479 ofiar.

Kłodzka kolumna maryjna (fotopolska.pl)

O kłodzkiej kolumnie maryjnej warto wspomnieć z kilku powodów. Kolumny te bywały jednym ze sposobów podziękowania za ocalenie od zarazy, jakie składali Niebu mieszkańcy miast dotkniętych epidemiami.

Pochodzą przede wszystkim z epoki baroku i wiążą się z okresem późnej kontrreformacji.

Najczęściej spotykamy je w krajach należących niegdyś do monarchii Habsburgów, a więc

w Austrii, Czechach, na Śląsku i w Bawarii. Kolumny maryjne miały znaczenia, przede wszystkim religijne, ale również polityczne i propagandowe. Habsburgowie polecieli wszystkie podległe sobie terytoria opiece Najświętszej Maryi Panny. Kult Maryi miał więc zarazem niejako polityczne znaczenie. W antyku kolumnę traktowano jako symbol godności, wielkości i dostojstwa zatem Maria stojąca na szczycie kolumny to filar Kościoła.

Kłodzka kolumna jest także aktem dziękczynnym mieszczan za ocalenie od pożaru, który pojawił się w mieście w 1676 r. Inicjatywa - wzniesienia na kłodzkim Rynku wyszła od rady miejskiej, proboszcza Różanki - Jerzego Ignacego Pachy'ego oraz kłodzkich jezuitów. Wykonania kamiennego monumentu podjął się kłodzki rzeźbiarz Jan Adam Beyerhoff, zaś metalowa bramka została sporządzona w warsztacie ślusarskim Jana Scholtza. Kolumna ta jest najstarszą kolumną maryjną w Kotlinie Kłodzkiej.

Historycy sztuki Romuald Kaczmarek i Jacek

Rycina przedstawiająca św. Franciszka-Xawerego (polltravel.blogspot.com)

Witkowski przypuszczają, że ideowe przedstawienia widoczne na monumencie zostały opracowane przez jezuitów. Kolumnę oparto na nieistniejącym już wzorze, jakim dla kłodzkich fundatorów była kolumna maryjna stojąca na Rynku Starego Miasta w Pradze, ufundowana przez cesarza Ferdynanda III w 1650 r., a wykonana przez praskiego rzeźbiarza Jana Jerzego Bendla.

Na szczycie kłodzkiej kolumny umieszczono figurę

Kaplica św. Franciszka-Xawerego (polltravel.blogspot.com)

Zdjęcie kaplicy z lat 20 tych XX w.
(zbgław walus.dolny-sl)

Najświętszej Maryi Panny. W niszy cokołu znajduje się postać św. Rozalii, patronki od zarazy, w otoczeniu rzeźb przedstawiających Archanioła Gabriela, Anioła Stróża, św. Floriana i św. Józefa. Niżej, wokół kolumny, ustawiono figury świętych od zarazy: Karola Boromeusza, Franciszka Ksawerego, Rocha i Sebastiana. Warto pamiętać, że epidemia z 1680 r. przyczyniła się do rozwoju na ziemi kłodzkiej kultu

św. Franciszka Ksawerego, patrona miasta. W Bystrzycy Kłodzkiej wzniesiono w 1681 r. kaplicę jemu poświęconą w podzięce za ocalenie miasta od epidemii dżumy.

Św. Sebastianowi, który również stanął na kłodzkiej kolumnie maryjnej, przypisywano ocalenie Rzymu przed dżumą w 670 r. Epidemia, jaka dotknęła Wieczne Miasto, miała ustąpić po poświęceniu temu świętemu

Zwienczenie kaplicy z datą powstania
(zbgław walus.dolny-sl)

ołtarza. Podobne moce oddalania epidemii przypisywano św. Rozalii, której kult powstał w odległym Palermo na Sycylii. Święta pustelnica z XII w., a właściwie jej szczątki umieszczone w katedrze, miały spowodować uśmierzenie epidemii.

Kłodzka kolumna maryjna została w 1950 r. wpisana do rejestru zabytków, a w latach 1972 i 1997 gruntownie ją wyremontowano.

Elżbieta Kościak

M. Perzyński, Twierdza i inne atrakcje Kłodzka. Przewodnik dla dociekliwych, Wrocław 2007, s. 136.
R. Kaczmarek, J. Witkowski, Zarys dziejów sztuki, (w:) Kłodzko dzieje miasta, pod red. R. Gładkiewicz, Kłodzko 1998, s. 211
Tamże
M. Perzyński, op. Cit., s. 135.

KALENDARIUM

STYCZEŃ

- 1-2 Wystawa prezentująca 40-lecie istnienia i działalności TMP
- 3 Przecięcie wstęgi przez dr W. Malkę - byłego prezesa TMP z okazji otwarcia nowej siedziby,
- 4 Przed nową siedzibą TMP - W. Malka, W. Lewicki J. Terlecki, ks. A. Kopacz, J. Klimowicz, Zb. Puchniak
- 5 Byli prezesi TMP - W. Malka, T. Wyczalek oglądają wystawę

MARZEC

- 6 Wernisaż wystawy Małgorzaty Zajączkowskiej-Orzeł "Trzy stolice"
- 7 Konkurs plastyczny przedszkolaków "Uroki zimy"
- 8 Pierwszy dzień wiosny w kolorowym korowodzie

KWIECIEŃ

- 9 Forum gospodarcze WSSE - Teatr Zdrojowy
- 10 Artystyczna Niedziela Palmowa - kiermasz w holu teatru
- 11 Śpiewa zespół folklorystyczny "Kukułki" z Wolan
- 12 Jurorzy oceniają zgłoszone do konkursu pisanki i kartki wielkanocne
- 13 Występy dzieciaków z polanickich placówek oświatowych
- 14 Uroczystość z okazji Kanonizacji Jana Pawła II przed obeliskiem Papieża

MAJ

- 15-16 Wernisaż wystawy fotografii Piotra Bogacza - Piękno wokół nas
- 17 Poświęcenie Sztandaru Sybiraków w kościele parafialnym

CZERWIEC

- 18 Tomek Gola otwiera wystawę PUOT EXPO 2014
- 19 Wystawa Krzysztofa Froese "Poranną porą w Kotlinie Kłodzkiej w Villi "Polanica"
- 20 Turniej Scrabble Uzdrowskie Słów Gięcie - Cięcie w Sali Koncertowej
- 21 "Turniej VIP" w Scrabble Od lewej: M. Runiewicz-Wac, M. Jellin, A. Winnicka, D. Kupiec
- 22 Wernisaż wystawy "Iglą malowane" Bożeny Kostrzewskiej, kwiaty wręcza Prezes TMP
- 23 Uczestnicy wystawy
- 24 Inauguracja 23 Koncertów Organowych i Kameralnych. Od lewej stoją: burmistrz Polanicy-Zdroju Jerzy Terlecki, przewodniczący RM Zbigniew Puchniak, ks. prałat Antoni Kopacz, prof. Andrzej Choroński (organy), ks. dr hab. Paweł Sobierajski (tenor), ks. dr hab. Zdzisław Madej (tenor)

Foto:

E. Futoma - (3; 4; 5; 6; 22; 23), P. Haczek - (7), J. Kłosiński - (8), M. Mazurek - (20; 21), G. Redmerska - (9; 17), J. Redmerski - (1; 2; 10; 11; 12; 13; 14; 18; 19), K. Redmerska - (15; 16), R. Serafin (24)

ADRSZPASKIE SKALNE MIASTO

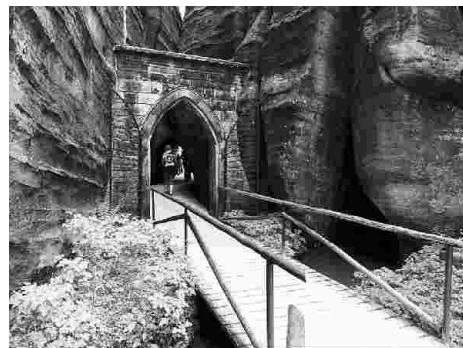
Góry Stołowe to nie tylko bliskie Błędne Skały oraz Szczeliniec Wielki. Całe pasmo ciągnie się na długości ok. 45 km od Kotliny Krzeszowskiej koło Krzeszowa do Piekielnej Doliny koło Polanicy-Zdroju. „Po drodze” Góry Stołowe przechodzą przez terytorium Republiki Czeskiej, gdzie noszą nazwę Broumovská Vrchovina. Jedną z głównych atrakcji czeskich Gór Stołowych jest Adrspaskie Skalne Miasto (Adršpašské Skalní Město).

Pierwsi turyści zaczęli przybywać do Adrspaskich skał ok. 1700 roku od strony Śląska. Wcześniej okoliczni mieszkańcy chronili się tutaj, w sytuacjach zagrożenia. Kolejne lata to dynamiczny rozwój turystyki. Od 1783 r., w miejscu zwanym obecnie „Echo”, dla uciechy turystów grano na waltorniach oraz strzelano z moździerza. 31 sierpnia 1790 r. był tu Johann Wolfgang Goethe, co od 1932 r. upamiętnia tablica oraz popiersie poety. Sława skał o niezwykłych kształtach zaczęła przyciągać też koronowane głowy – byli tu m.in. królowa pruska Luiza, cesarz Józef II, cesarz austriacki Karol. W 1824 r. wybuchł kilkutogodniowy pożar, który zniszczył prawie całą roślinność

leśną, ale odsłonił nieznane jeszcze rejony skał. Wkrótce właściciele tych terenów rozpoczęli budowę udogodnień dla turystów oraz sieci szlaków turystycznych. Pierwsze wejście w skały prowadziło przez Bramę Gotycką zbudowaną w 1839 r.

Wśród form skalnych prowadzi okrężny szlak turystyczny o długości ok. 3,5 km, oznaczony kolorem zielonym (wstęp płatny; bilet normalny kosztuje obecnie 70 koron). Znaczna część tej trasy jest dostępna dla osób niepełnosprawnych. Udogodnienia dla turystów to m.in. wygodne schodki, poręcze, drabiny oraz miejscami sztucznie wybudowane chodniki i platformy. Większość form skalnych ma, podobnie jak na Szczelińcu, swoje nazwy. Niektóre wywodzą się z tradycji pierwszych wypraw w dawnych czasach np. Kochankowie, Głowa Cukru, Wieża Elżbiety; pozostałe pochodzą z czasów współczesnych. Formy skalne są bardzo dobrze opisane i oznakowane na miejscu drewnianymi strzałkami. Na terenie Adrspaskich Skał znajdują się dwa górskie jeziora na różnych pozio-

mach, przez które przepływa rzeka Metuje, tworząc dwa wodospady. Pierwsze jezioro znajduje się już na początku trasy, tuż za kasami. Powstało w dawnym kamieniołomie; wokół prowadzi 1,5-kilometrowa trasa turystyczna znakowana kolorem niebieskim. Drugie jezioro znajduje się w górnej części skalnego miasta. Na przełomie XVIII i XIX w. powstał tu na rzece Metuje zbiornik służący do spławiania wyciętego drewna. Od

1857 r. odbywają się po jezioru rejsy turystyczne na łodziach (atrakcja płatna osobno; obecnie 50 koron).

Adrspaskie Skalne Miasto cieszy się ogromną popularnością wśród turystów z Polski. Są dni, kiedy frekwencję w przeważającej mierze zapewniają Polacy. Z Polanicy-Zdroju jest tutaj ok. 63 km. Wycieczki do Skalnego Miasta w Adrspachu organizuje chyba każde biuro turystyczne działające w kłodzkich uzdrowiskach. Na miejscu, grupa licząca co najmniej 20 osób, może skorzystać z usług bezpłatnego przewodnika.

Marek Gałowski

REKLAMA REKLAMA REKLAMAREKLAMA REKLAMA REKLAMA

STANISŁAW PULS

Członek Komitetu UNICA

We wtorek, dnia 14 stycznia 2014 roku, zmarł w Bydgoszczy w wieku 85 lat (ur. 1929) Stanisław Puls - Członek Komitetu UNICA, jeden z najstarszych uczestników i organizatorów amatorskiego ruchu filmowego w Polsce, twórca 18 filmów, głównie dokumenta-

lnych. Do końca aktywnie działał w amatorskim ruchu filmowym.

W latach 50. był jednym z założycieli Federacji Amatorskich Klubów Filmowych, pierwszej polskiej organizacji zrzeszającej Amatorskie Kluby Filmowe i filmowców - amatorów. Był organizatorem i współorganizatorem wielu festiwali filmowych, m.in. w roku 1960 współorganizował w Bydgoszczy VIII Ogólnopolski Konkurs Filmów Amatorskich (OKFA), oraz w roku 1975, po raz pierwszy w Polsce - Światowy Konkurs i Kongres Międzynarodowej Unii Filmu Amatorskiego UNICA w Toruniu. Był jurorem wielu festiwali filmowych w Polsce i za granicą, głównie w Niemczech i w Austrii.

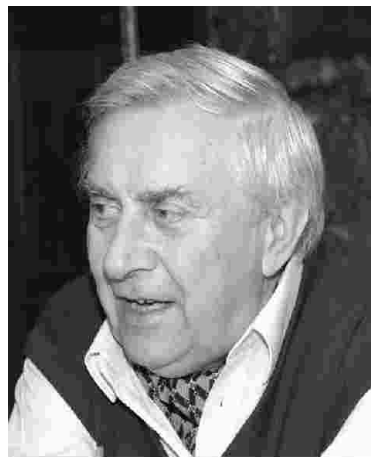
Stanisław Puls dziewięciokrotnie był członkiem jury na Międzynarodowym Festiwalu Pol-8 im. Józefa Milki w Polanicy-Zdroju, w tym dwa razy przewodniczył obradom jury międzynarodowego. Brał udział w pracach polanickiego jury na **XVIII** (1983), **XXVIII** (1994) - przewodniczący, **XXIX** (1995), **XXX** (1996) - przewodniczący i potem nieprzerwanie od **XXXIII** (2000) do **XXXVII** (2004) Festiwalu Pol-8. Zdjęcie, które prezentujemy, zostało wykonane podczas ostatniego pobytu Stanisława Pulsa w Polanicy w 2004 roku.

10 stycznia 2014 roku **Stanisław Puls** otrzymał z rąk konsula honorowego Niemiec **Federalny Krzyż Zasługi na Wstędze Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec** nadany przez Prezydenta Niemiec Joachima Gaucka.

Pogrzeb Stanisława Pulsa odbył się dnia 18 stycznia 2014 roku na cmentarzu parafialnym Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Ludwikowo w Bydgoszczy.

WALDEMAR ZAMCZEWSKI

PREZES NKF „GROTESKA”

Klub Filmowy "**Groteska**" z Kędzierzyna-Koźła poinformował, że 26 listopada 2013 roku zmarł Waldemar Zamczewski. W przekazanej komunikacie czytamy:

"Z żalem i ogromnym smutkiem, informuję Was wszystkich, że w dniu

dzisiejszym odszedł w inne plenery filmowe Nasz Prezes - Waldemar Zamczewski. Zapewne już dołączył do Irka, Anatola, Romka i innych Przyjaciół, którzy, gdzieś Tam, dalej tworzą i realizują swoją pasję, jaką był zawsze dla Nich **FILM**."

Waldemar Zamczewski był w latach 70-tych minionego wieku dobrym duchem polanickiego Festiwalu Pol-8 i wraz z klubem "**Groteska**" stanowili ważny element tej imprezy. Zawsze oprócz filmów, które nie wyjeżdżały bez nagród, przywozili ze sobą do Polanicy pozytywne nastawienie do świata i ludzi.

Ostatni raz widzieliśmy Go w 2008 roku, kiedy zrobił dużą niespodziankę i pojawił się w Polanicy-Zdroju na 41. Festiwalu Pol-8 wraz z silną grupą dinozaurów z Klubu "**Groteska**". Było to dokładnie 5 lat temu. Zdjęcie, które prezentujemy obok, zostało zrobione właśnie w czasie tych Jego ostatnich odwiedzin w Polanicy.

Wacław Szewczyk

REKLAMA REKLAMA REKLAMAREKLAMAREKLAMA REKLAMA REKLAMA

9

